Năm thứ tư — N° 88

Mỗi số 0$06

Thứ tư 3 Mai 1933

HAY DÙNG SỮA HIỆU

Bước mới nam

Chủ nhiệm: NGUYỄN-PHAN-LONG

BÁO QUÁN VÀ TÒA-SOẠN
12, Rue Legrandière — Dây thép nói số 6,96

Quản-lý: NGUYỄN-VĂN-SÂM

N° 1657

Hút thuốc

JOB

Hay là đừng hút thuốc

Dân Nam-kỳ ta sẽ bị cái nạn độc-quyền bán nước mắm Bình-thuận cho ta chăng ?

NHỮNG ĐỀU HẠI LỚN

Bữa qua tôi đã nói có hai hội tư-bổn định xin độc-quyền nước mắm Bình-thuận. Nếu cái độc-quyền ấy thành, thì bạt cho các nhà làm nước mắm và những người dùng nước mắm biết bao nhiêu mà nói.

Trước hết Hội ấy định bỏ tuyệt không dùng tính đặng đựng nước mắm nữa, thì các nhà làm tính và làm vôi phải bị mất lợi mỗi năm hơn 100 000 đồng, vì trong số tính dùng đựng nước mắm mỗi năm phải kể bỏ chừng một phần ba.

Bỏ lính thì phải đem ve chai mà thế vô mà mỗi cái ve chai giá ít nữa là 0$,06, vì bởi buộc mấy người làm nước mắm phải đồng thế ở ưu cho hội 0 $ 06, mới đặng dùng một cái ve chai, lại phải trả thêm giá mỗi một cái nút ve và cống đậy là 0f20 centimes nghĩa là 2 xu theo giá bạc bây giờ. Bởi giá nầy định theo tiền quan langsa, nên có lẽ ngày sau phải bị tăng thêm lên tới 3 4, xu, tùy theo giá tiền quan lên xuống; hễ giá tiền quan sụt xuống bao nhiêu, thì giá bạc đồng phải tăng lên bấy nhiêu.

Hội lại định phải dùng thùng cây lớn đặng đựng nước mắm cho vô tới hàng cái ở tại Saigon hay là Cholon. Giá tiền mua thùng chưa biết là bao nhiêu mà hội buộc mấy người làm nước mắm phải đồng cho hội mỗi lít là nữa xu (0$005).

Tiền mượn ghe chở nước-mắm đựng chung tới Bình-thuận tới Saigon, cũng hăng ít nữa là một phần ba tiền chở nước mắm đựng tính, nghĩa là nhằm 0$0031 một lít.

Tiền ta bỏ thùng đựng nước mắm vô phần người làm nước mắm chịu. Tiền nầy tính phỏng hăng một phần mười giá tiền thùng, nghĩa là 0$0005.

Tiền gián nhân cũng vô phần người làm nước mắm chịu. Số tiền nầy tính phỏng chừng 1 xu một chục cái, thành ra mỗi lít hết 0$001.

Tiền khiêng gánh nước mắm dưới ghe lên hăng và tiền đóng các thứ thuế mà Chánh-phủ sắp buộc đóng, cũng vô người làm nước mắm chịu. Số tiền ấy tính ra ít nữa cũng bằng phần nữa số tiền mượn chở từ Bình-thuận về tới Saigon, nghĩa là 0$00155 một lít.

Hội lại buộc mấy người làm nước mắm phải đóng cho hội mỗi lít nữa xu (0$005) để lập số tiền dự trữ, và nữa xu (0$005) một lít để chi tiêu trong cuộc tổ chức việc bán nước mắm.

Hễ người làm nước mắm nào đem giao nước mắm cho Hội bán, thì Hội cho mượn trước 0$06 một lít. Tiền ấy kể trong một tháng phải trả lại cho hội, và phải trả thêm cho hội số tiền lời tính nhằm mỗi năm chịu phần trăm (9 %) vốn, thành ra số 1 lít ấy là 9 X 30 X 0.06 : 100 X 365 = 0$000044

Ông chủ hàng làm ve chai sẽ đặng quyền làm chủ-hội độc-quyền bán nước mắm trong hạn 15 năm, không biết tiền lương cố định là bao nhiêu một tháng, chỉ hội định trước cho ông ta ăn tiền hoa hồng hằng năm phần trăm giá bán. Do theo các số kể phỏng trên đây, thì hội phải bán mỗi lít giá ít nữa là 0$161194 mới đủ số tiền cả trả lại cho hội. Số tiền ấy phải ra như sau nầy.

1° Tiền ve chai	0$06
2° Tiền ve hermétiques và tiền công đậy	0.02
3° Tiền thùng cây sơn để đựng nước mắm đặng chở vô Saigon	0.005
4° Tiền chở từ Bình-thuận về Saigon	0.0031
5° Tiền tu bổ thùng cây sơn	0.0005
6° Tiền gián nhân	0.001
7° Tiền chở chuyên khiêng gánh nước mắm vào kho chánh và tiền để đóng các thứ thuế	0.00155
8° Tiền đóng vào số tiền dự trữ chung	0.005
9° Tiền để [illegible] bán	0.005
10° Tiền cho người gởi nước mắm cho hội bán lãnh trước	0.06
11° Tiền lời của sáu xu cho mượn trước trong kỳ một tháng	0.000044
Cộng chung là	0$161194

Lại phải tính thêm vô số nầy 5%, để trả tiền hao hụt hỏng cho chủ hội bán nước mắm là 0$161 × 5 : 100 = 0$008 tính chung lại thì phải bán mỗi lít nước mắm ít nữa là 0$168, kể tròn số là 0$17.

Hội định hạn gởi nước mắm cho Hội bán không đặng đề quá một tháng: hễ gần đến kỳ 30 ngày mà nước mắm gởi bán chưa hết thì mấy người gởi nước mắm bán phải bàn tính với chủ Hội đặng bán cho hết nước mắm gởi, hết kỳ giá nào cũng phải bán, miễn là lấy đủ số tiền 0$17 một lít kể trên đây, đặng trả đủ cho hội thì thôi.

Vậy thì khi lập hội độc-quyền bán nước mắm Bình-thuận rồi, thì không thể gì mà dân Nam-kỳ còn mua đặng nước mắm giá dưới 0$17 một lít, số ấy là số chót.

(*Coi qua trương nầm*)

Cụ Trần-văn-Thông được vinh thăng

Bổ báo được tin mừng rằng cụ Trần văn Thông, người Nam kỳ ta, hiện làm thông-đốc tỉnh Nam-định ngoài Bắc, mới được hoàng-đế Bảo-Đại gia hàm Thái-tử Thiếu-bảo.

Theo quan-chế triều-đình, hàm nầy lớn lắm, trong các hàng đường-quan ở Bắc-kỳ hiện nay chỉ có quan tổng-đốc Hà-đông Hoàng trọng Phu đã được phong mà thôi, rồi nay tới cụ Trần-văn-Thông mà thôi.

Bổn-báo có lời trân trọng kính mừng quan lớn Trần.

Phương pháp bổ-khuyết công nho

Sụt lương quan-lại và bớt tiền phụ-cấp cựu chiến-sĩ

Bữa 2 mai nầy, thượng-nghị-viện Pháp xét về sở công-nho năm 1933. Chưa gì mà bạc ấy vên lý-lài đã tính nhằm nay công-nho khiếm-khuyết nhiều lắm. Bởi vậy, Thượng-nghị-viện tính như vầy:

1°— Bớt tiền chi-phí ở các sở công, nhứt là lấy bớt tiền lương quan-lại và tiền hưu-trí, định là 5%, còn tiền phụ-cấp (*Subventions*) thì sụt 10%.

2°— Bỏ môn tiền cấp dưỡng cho vợ góa những chiến-sĩ tử trận, mà giờ đã chi giá rồi.

3°— Bỏ môn tiền cấp phát cho chiến-sĩ về hưu.

Vậy là quan lại bên Pháp bị sụt lương nên đó.

Chuyện thị-phi

Cụ Tây-hồ cầm-tạ cử-tri

Độc-giả đã biết kết-quả cuộc bổ thêm tuyển-cử Hội-đồng Thành-phố bữa chúa nhựt rồi, bên phe Annam ta, có nhiều ông không hề đăng tên ứng cử mà công cử cử-tri bỏ thăm cho.

Vì dụ cụ Phan-Hội-Châu I thăm, ông Nguyễn-Phan-Long 1 thăm, M.M. Diệp-văn-Kỳ 1 thăm, Trần-văn-Khá 2 thăm v.v. Cử-tri vẫn có quyền lựa chọn tự-do, nên dầu những ông không ra ứng cử, mà họ có lòng tính-phục, thì họ bỏ thăm cho cũng được; luận định bình như để tỏ ý ra rằng trong các người đăng tên ứng cử kia, không có người nào được vừa lòng cả.

Nương cử-tri bỏ thăm cho các ông không ra ứng cử mà là các ông còn đang sống trong trần-gian như mình, thì việc ấy cũng có thể hiểu được. Bởi như hai cụ Phan-Châu-Trinh và Phan-Văn-Trường là hai bậc danh-nhơn đã qua vãng-rồi, thế mà bữa kia thấy tên mỗi cụ cũng được một lá thăm mới lạ. Tôi tưởng một hay là hai vị cử-tri nào đó đã đăng lá thăm cho hai họ Phan tiền-i liền như thế, chắc có người cái thăm-ý gì ở trong, chớ không phải là một việc cử-chỉ vô-tâm và chỉ do tính tào-lý mà ra đâu.

Chẳng biết cả nhơn không, nhưng tôi đoán chừng cái thăm-ý của vị cử-tri nào đó, có lẽ muốn kêu anh-linh nhơ Phan-sanh than thở rằng:

— « Hai cụ ôi! Việc nước đang buổi « khó khăn, cảnh dân trong cơn hoạn nạn, « vậy mà những biến-tai quái tử ở đâu, « không ha sang xuất mà đi, để chi cho « mấy cầu tiểu con bào thằng, ra nhậy-nhót mùa mem, vác mấy lầu mặt, coi « trông lại là dị đoan lắm! Hay là, « buồn cho thế đạo nhơn-tâm lắm, ôi hai « cụ!»

Tuy thế vậy thì vị cử-tri nào không biết, chẳng là người kiến-thức nhiệt-thành, có bụng ưu-thời mẫn-thế, mới phát ra cái cử-chỉ thăm trăm thế ấy. Xin đừng ai nghĩ rằng là thăm bỏ cho những người quá-khứ là một việc vô-nghĩa!

Theo lệ đã quen trong trường tuyển-cử, ai đã được cử-tri tín cậy, sau đầu đắc thắt thắng bại gì cũng có một đôi lời cảm-tạ cử-tri.

Cụ Phan-v.Trường mới mất ở tận Hà-nội sau-bốn năm đang lẳng vẳng ở trên mái Nồng sông Hồng, chắc chưa hay tin rằng cụ được là thăm trong cuộc tuyển-cử thành-phố Saigon. Trái lại, anh-hồn cụ Tây-hồ vẫn phưởng phất ở đây bấy lâu, cho nên tin tức tuyển-cử, cuộc cả thăn-kỳ thế-Bịa hẳn cho cụ hay liền.

Đêm hôm qua, Nam-Chúa bàng hoàng nhập mộng, thấy cụ hiển linh, sai chép mấy lời cảm-tạ vắn tắt sau nầy và dặn đăng lên báo cho cử-tri độc-giả biết. (Khỏi nói độc-giả cũng biết lời cảm-tạ của cụ đăng lên, bổn báo không dám thêm tiếc).

CẢM-TẠ CỬ-TRI

Âm dương hai ngã, tiền tạc ngân trung, mà cái tình thành-thành cầu ta bao giờ cũng cầm-thông với đồng-bào, cái thân-niệm của ta bao giờ cũng gắn bó cùng tổ quốc.

Ta là người công-dân thiêng-liêng của thành Saigon trải bấy lâm năm, mà kỳ tuyển-cử lần nầy có vị đồng-bào thành kính đăng ta một lá thăm, ta ở trên cõi thần-linh, chạnh lòng cảm động không xiết.

Lòng cảm-động ấy không biết bày tỏ thế nào cho hơn hai tiếng: Cảm ơn!

Luôn dịp, cũng đây ta khuyên mỗi vị cử-tri, nên nhìn biết trong ta thăm cầu mình, ngụ có cái trách-nhậm lớn lao đối với quốc gia xã-hội, vậy thì chớ nghĩ là chuyện chơi, đừng vì cả việc thường Anh em muốn lựa chọn ai tùy lòng, chỉ có một việc nên nhớ rằng với tính-thế tiến-độ của ta, phải thờ chủ-nghĩa dân-tộc quốc gia trước hết, nơi gương người Pháp mà tiêu-bộ tiến-minh, chớ đừng lầm nghe cái bọn chia rẽ giai-cấp, hô hào cạng-sản, không nên.

Hồi còn sanh-binh ở Paris, ta vẫn lấy nghĩa đề trách thiện Ng. ái-Quốc, giờ ta lại đem ra trách-thiện những anh em nào có lòng trông nhớ hám mộ ta.

Để cho phe Moscou nhâng tay có việc nhà ta, thì chỉ ta đổ máu, mà chẳng thà lợi, chẳng phải là quốc-gia chẳng-tộc ta gì đâu.

Bên Tây-hồ.

Sau khi chép xong mấy lời rồi, tôi bắt suy nghĩ về vấn-đề bữa 20 Avril, nên có 1063 cử-tri đến chung ý tưởng như một vị cử-tri kia, mà chưng bỏ thăm cho cụ Tây-hồ đã nổi đến cụ, thì bấy giờ người ta sẽ tính ra sao không biết?

Khó gì! Nói buồng như kế định vô hội đồng cứ đúng tiếng Annam mà được thì tôi-nhiều cũng phải nhìn nhận cụ Tây-hồ là Nghị-viên Thành-phố mới đúng. Bởi nhơn, cụ sẽ hiển linh về hội, rồi có người thông-ngôn nghĩa, nghĩa là người phô lous chấp bắt (*médium*) làm trung-gian cũng được chớ sao!

NAM-CHÚC.

Cô Maryse Hiltz bay đến Saigon hồi 1 giờ chiều hôm qua

Nữ phi-công Maryse Hiltz cất cánh từ gần Hong-kong hồi 10 giờ 5 phút sớm mai hôm kia, thì chiều lại đúng 3 giờ 20 phút có vô đến sân máy bay Bạch-Mai (Hanoi).

Cô Maryse Hiltz

Khi cô cho máy bay xuống thì đã có quan thay mặt chánh phủ, và quan sâm Kraemer đón rước.

Sáng hôm qua cô đã lên máy bay hồi 6 giờ mà bay vào Saigon hồi 1 giờ chiều. Tính ra từ Hanoi vô Saigon cô chỉ bay trong 9-10 giờ thôi.

Cô Maryse Hiltz tính lưu lại Saigon ba ngày rồi mới bay về Pháp.

Bên Ấn-độ

Thánh Gandhi thăm nhịn ăn nữa

Mới đây, thánh Gandhi ở trong khám hãm sẽ nhịn ăn nữa. Vì thánh có xin cho bọn « dân không đám rớ » được đồng hàng với cấu hàng dân khác và được vào chùa cùng tế tự đó.

Thánh tuyên bố rằng nếu phen nầy việc bất thành thì thánh nhịn ăn 21 ngày, kể từ bữa 8 Mai tới đây.

Các báo lo sợ, nói e cho thánh Gandhi nhịn đói lần nầy chịu không thấu thì chết mất.

Tòa Đại-hình đã nhóm xử 119 đảng viên cộng-sản

Như tin các báo đăng mấy hôm nay, sớm mai ngày 2 Mai hồm qua tòa Đại « hình đã nhóm xử 119 đảng-viên cộng-sản.

Phiên tòa nầy do M. Weil Maurice làm chánh án.

Bốn phía tòa, lính trăng canh nhiều rất nghiêm nhặt, không được ai vào trong tòa coi, chỉ trừ có mỗi tờ báo hằng ngày mới được một phóng sự vào coi thôi, còn các tuần báo không được người nào cả.

Trong tòa sắp đặt cũng trật tự, quan chánh tòa ăn hồm nay khác hẳn ngày thường.

Sau khi kêu tên tuổi và đọc lại cáo-trước các bị cáo rồi, thì quan chánh án truyền cho đọc bản cáo trạng.

Bản cáo trạng nhắc lại những việc của bọn cộng sản gây ra từ năm 1930; như là sự tích những vụ ám sát hương-trưởng Huợt, hương-cả Dương, hương-quản May ở làng Hữu-Thanh và vụ cướp tàu ở Mytho.

Những việc nầy, tuần trước bổn báo đã có nói rõ rồi, bản cáo trạng tòa đọc hồm nay không khác gì đó, sẽ a bổn-báo xin miễn đăng lại. Mai số nói tới những điều ấy.

Bàn cờ Nhựt Hoa

VIỆC NƯỚC TÀU

Tưởng-giới-Thạch phen nầy đánh với binh Nhựt chăng ?

Theo tin riêng của *Dân-báo* trong Cholon bữa qua, thì ngày 30 Avril, Tưởng-giới-Thạch đã tỉ-mật ngồi phi-cơ bay lên Bắc-binh, để chỉ-huy các đạo binh chống nhau với Nhựt ở Loan-hôn và ở các ải-quan dọc theo Vạn-lý trường-thành.

Cũng việc đánh cộng ở Giang-tây, thì Tưởng giao cho Lưu-Tỉ thay quyền phụ trách.

Tàu đã khôi phục Tân-hoàng-đảo

Ngày 30 Avril, quân Nhựt đã rút ở Tân-hoàng-đảo ra hết, đạo tiền-phong của binh Tàu liền tới khôi-phục ngay.

Chưa có việc Nga-Nhựt chiến-tranh đâu

Gần đây nhiều báo đăng tin rằng tình hình Nga với Nhựt càng ngày càng thấy lôi thôi, đến đổi có tin nói rằng quân Nga đã ở ở ên-chân Mãn-châu đào sẵn cuiến hào và xây đồn bày trận rồi.

Song nay xét lại tin nầy chưa đúng sự thiệt. Bởi vậy Nhựt-bổn hiện nay chưa đem đại đội binh mà lên bờ ên giới Tô-Nga. Từ hồi tháng hai Nhựt đem phần nhiều quân đội ở Bắc Mãn xuống phía Nam đánh lấy Nhiệt-hà, thì hãy ở quân-đội ấy vẫn còn ở Nhiệt-hà, chớ chưa đi đâu hết.

Vậy đủ rõ tình-thế Nhựt Nga có lẽ chưa đến đổi xảy ra chiến-tranh, chớ nếu có thì Nhựt-bổn đã sửa soạn binh-mã một cách rộn ràng lắm rồi.

TIN BÊN NHỰT

Xử vụ ám sát Khuyển-Dưỡng-Nghị

Độc-giả còn nhớ vụ ám ngoại thượng Nhựt-bổn là Khuyển dưỡng-Nghị đang ngồi trong điện thì có một bọn hung-thủ bận đồ áo lính, nhảy vô tới nơi bắn chết.

Bọn nầy sau bắt ra được cả thảy 20 người.

Cách hai bữa nay tòa án Đông kinh đã đem ra xét xử, nhưng chưa nghe tin kêu án ra sao?

(*Coi qua trương sau*)

Viên tổng-thông Pérou bị ám-sát chết rồi

Vấn-đề xung-đột giữa Pérou và Colombie đến nay chưa giải quyết, hai bên vẫn còn hờm nhau, thì viên tổng-thống của Pérou bị ám sát.

Nguyên trưa bữa 30 avril, tổng-thống Pérou là Lou z Sanchez Cerro ở sân đua ngựa về, bỗng có ba tên hung-thủ nhảy lên bắn lộn xộn ầy, có hai tên trúng thủ bị giết chết, còn một tên thứ ba thì bị bắt liền. Tên nầy là một tay viết báo, tên là Abelardo Hurtardo; nó bắn quan nội-vụ trọng thương làm cho 5 tên lính và một người bình dân bị bịnh nặng.

Sau khi ấy, người ta chỡ Tổng thống vào nhà thương thì chết liền. Ngài bị đây, năm 1931 mới vô ở được làm Tổng-thống đó; qua tháng ba năm 1932, ngài bị ám-sát một lần nhưng khỏi chết.

Chánh-phủ Pérou nhóm lại tạm cử quan thượng-thọ tài-chánh lên ngồi tổng-thống rồi qua bữa sau hiệp nhau cử ngài làm tổng-thống thiệt-thọ.

Hiện nay, chánh-phủ Pérou ra lịnh giới-nghiêm khắp xứ.

NHỮNG CÁI LÒ MÊ-MỘNG

I.— Thứ vàng làm hại người

Cái làm trở ngại khó khăn nhứt ở trên đời nầy có lẽ là *vàng*.

Mà thứ vàng gớm ghiếc, làm hại người, thứ vàng của một bọn buôn bán lớn nhỏ để gom về một cách bất-chánh, bọn nầy là gì, rồi thì gọi là gì?

Trong một nhà khiêu-vũ, tiếng đờn nhạc thổi tưng bừng dưới ánh sáng đèn điện nữa xanh nữa đỏ, đêm khuya trời lạnh, nhiều cặp nhảy mặt đứ rỡ, rồn nghe đơn mà làm biếng đứng giậy, cứ ngồi cứng ở ghế.

Chỗ khiêu vũ đã hẹp, mà đêm càng khuya, người ta tới càng đông, lại « bồi » cứ đem thêm bàn mà đựng; ra cho bao nhiêu người mới tới ngồi. Tuy trời ngoài có hơi lạnh, mà chỗn ấy chật hẹp, người đông, hơi bay sực nồng thiệt bực mình. Bởi vậy cô có một trăm thứ mùi khác nhau, lần lộn trên không, khí nặng nề, làm mình ngồi muốn tới hơi: nào mùi đàn bà xức nhiều thứ đầu, nào mùi rượu, nào mùi thuốc lá, có đâu làm cho mình khỏi chịu mười hưng đâu...

Mà cũng kỳ quá, ở Paris nầy, tôi nào như tôi rầy, bao nhiêu con người ta kéo nhau chen xuống những cái hầm như thế ấy để tiêu khiển vui chơi, bình như cả ngày chia rẽ, lao lực, giờ cần phải hội hẹp hay sao không biết...

Ấy, mà cũng nhờ đi xen lẫn vào mấy đám quậy quấu tụ hợp như thế, mình mới biết một thời cuộc mới mẻ.

Đầu hết, tôi nghe một tiếng gì khác thường lắm, ở đàng phòng rửa mặt đưa lại. Rồi giây lát, tiếng nầy lại làm ồn ên, trở nên dữ hội hơn nữa. Bỗng thấy anh gác cửa hăng hái đi kêu viên quản lý nhà hàng, rồi kề miệng vào tai nói gì không biết. Đoạn thấy ra dẫn cho cặp trai gái ngồi gần bàn của tôi. Cặp nầy người đàn bàn mặc áo đen, tôi cô nhớ kỹ như vậy.

Người đàn bà thấy ra dẫu thì đứng giậy lẹ quá, đến nỗi làm rớt hết cái ly mà cũng bỏ đi, còn anh đàn ông thì chầu chờ, một lát rồi cũng đi theo, mà tôi đây không biết chứng cớ gì bắt cũng chạy theo sau...

Tôi đi theo bọn nầy, là vì thấy cử chỉ chúng của hình như có gì bí-mật ở trong lại lo sợ có mạn gì xảy ra chớ chẳng không.

Khi tới phòng rửa mặt, thì cả đông chật, nghe tiếng viên quản-lý nhà hàng hoát-tháo:

— Mau! Đi kêu xe tắc-xi lại đây, rồi đem nó đi. Tôi không muốn để làm ồn ở trong nhà hàng, khách khứa thua buồn đi hết giờ.

— Cho tôi vô với chớ. Người đàn ông ngồi bàn kế nầy đứng cũng kêu như vậy. Người nầy kêu, mà tay rung rẩy, hình như có sự gì nguy hiểm khốn nạn xảy ra vậy.

Cửa mở. Anh gác cửa bảo:

— Nhẻ nhẹ vậy.

Một người đàn ông sắm sống sượt dưới đất, cặp mắt nhắm hip lại, độ lối ba mươi ngoái tuổi, mặt xanh như chàm, còn hai cái môi thì tái lét, bọt mồm bọt miệng đã làm thâm. Người đàn bà mặc đồ đen thì bức tóc giựt tay, bảo rằng:

— Ôi trời ôi, đỡ vậy sao được. Phải kêu quan thầy cho mau cuộc, chẳng ở tại nhà hàng đã có một ông lương-y chớ. Mau đi...

Coi bộ người đàn bà nầy thấy người sắm trơ dưới đất đó hình như chưa xót lắm, nên lấy vài xét lẽ nào và mấy ông trạng-sư nhóng nước đánh vào hai bên đây sẽ ra sao?

Do anh Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Quán Văn Đường (microfilm Thư Viện Đại học Cornell). Chủ quán Huỳnh Chiếu Đẳng.

Sự giả mạo tránh chẳng khỏi vòng pháp-luật

Bổn dược-phòng rất dày công chế ra thứ thuốc cam tích tăng cho trẻ con và có cấu chứng tại tòa Saigon.

Gần đây có nhiều người bày ra một thứ cam tích tăng cũng giống y như của bổn-đường bán mà thủ lợi, ấy là một sự thiệt hại cho sanh mạng và hư danh giá của bổn-đường. Để bắt đặng một người giả mạo thứ thuốc ấy và Tòa Saigon đã xử một cách rất nặng nề, mới đây lại bắt đặng hiệu Tùng-thọ-đường ở Đức-hòa cũng chuyên một nghề làm thuốc cam-tích giả mà thủ lợi, Tòa Saigon mới vừa phạt nữa và đã xử hết 6 tháng tù, và bồi thường về sự thiệt hại cho bổn-đường rất nặng nề. Ấy vậy sự gian giả không làm sao tránh khỏi vòng pháp luật đặng. Từ đây về sau nếu ai còn giả mạo thuốc của bổn-đường, dầu thế nào bổn-đường cũng kiện cho đến cùng chớ không tha và xin mấy ông làm thuốc giả mạo nên ăn năn lấy. Nhơn điệp ấy bổn dược-phòng có lời bố cáo cho lục-châu hay rằng nếu có mua thuốc cam tích tăng của bổn đường phải coi cho kỹ hiệu con bướm bướm và có một cái hình nơi góc tay trái mới là thứ thiệt. — Tiệm chánh : **Đại-Quang Dược-phòng, 27 đường Tổng-đốc-Phương, Chợlớn** — Đại-lý : **40, rue Viénot, Saigon**
Chi nghánh : **47. Phố hàng đường. Hanoi** và mấy tiệm thuốc bắc đều có bán.

BÁ CHIÊM MỌI HÀNG VỀ
NHỮNG MÓN BÁN LẺ — XIN MỜI QUÍ
KHÁCH ĐẾN SẼ BIẾT

« AU JAPON »

66, rue Viénot, Chợ-mới — Saigon. Tél. 445

HÀNG BỔN CỦA NHÀ

DAINAN KOOSI

NHẬP CẢNG — XUẤT CẢNG
BÁN SỈ — BÁN LẺ
BÁN PỦ THỨ GẠCH BÔNG BẰNG KIỂU GIÁ RẺ

Moderue Laboratoire
DE PROTHÈSE DENTAIRE
LAM - QUANG - SI
DENTISTE : Phòng trồng răng chuyên môn 20 năm. Sớm mai từ 7 h. tới 12 h. — Chiều từ 2 h. tới 9 h.
72, Vannier Chợ-Cũ — Saigon

100 tấm hình mà có 2$80

Những ai muốn cầu hình nhỏ kiểu như con cái gửi thơ, thì cứ gởi lại cho bổn hiệu một tấm hình cỡ nào cũng được, hoặc là hình vẽ rồi hoặc là kiểu chụp rồi, hoặc hình đã làm bản kẽm rồi. Bổn hiệu sẽ rọi ra 100 tấm hình giống tạc, nhỏ cỡ cỏ thơ, mà rõ ràng, có răng cưa và in keo phi-ảnh, sẵn đó của quí khách thì trả lại y nguyên, không đặng phạm tới.

Kiểu hình rồi có thể dán vô một cách gian tiện để cho người ta biết mình. Cứ lấy hình ấy dán trên giấy viết thơ, hoặc ở bì thơ, hoặc trên sách hay trong tập hình cũng tốt vậy vậy.

Chỉ có TIỆM
PHOTO NADAL
8 đường Catinat, số 115 — SAIGON

Thằng nhỏ bụ tuổi, mạnh mẽ lạ thường

Em nhỏ Lê-văn-Phát, năm nay được ba mươi mấy mập mạp mạnh mẽ lắm. Hồi nó mới hai tuổi, ai cũng trông nó phải chết non, cha mẹ nó hết sức bươn, vì nó có gốc bang, hay nóng lạnh, đổ mồ hôi trắng, lừ đừ buồn bã lắm; một tháng đau không biết mấy lần hễ ăn đồ trúng, thì chứng bang tái lại. Bình nó làm khó cho cha mẹ nó vô cùng. May nhờ có người điểm chỉ cho mua cỏ bà gói thuốc CHỈ LINH-TÂN, cho nó uống đến nay tuyệt gốc bang hết nóng lạnh. Hết bịnh, nó lại mập mạp, mạnh mẽ lạ thường. Thuốc CHỈ LINH TÂN nầy, gia truyền hơn mấy đời người, của được không biết bao trẻ con mang bịnh. Nhà bào chế chỉ nhờ một món thuốc nầy làm nên sự nghiệp. Tôi xin được ngăn mười ngàn người tăng khen là thần dược, nên nài nỉ xin làm đại-lý độc quyền phổ thông thuốc nầy khắp cả Đông-Pháp, hầu cứu bịnh trẻ con. Thuốc đang công hiến cho đời, chớ không đám xảo ngôn thủ lợi, đồng rồi mới rõ lời nói tôi đúng với sự thật Có bán nơi các gare xe điện từ Binhtây tới Thủdầumột, ở xa muốn mua xin do nơi Madame Ngô-thu-thị Kỉnh chợ mới SAIGON (giá mỗi gói 0$12).

LE-VAN-VINH
Diplômé de l'Ecole Nationale d'Horlogerie de
Besançon
76 A Rue d'Espagne—Saigon
(Angle Catinat-Espagne)

BÁN và SỬA các thứ đồng hồ nhỏ lớn. Cũng lãnh sửa các máy nhỏ như là : Compteur kilométrique — máy hát — máy chụp hình — máy đánh chữ, vân vân.

Có bán đồng-hồ rẻ cho tiện lợi mua dùng (từ 3$ chí 15$ thì xin được tốt).

Annam mới có thứ một lần nhứt

Thuốc bột

Trị các chứng bịnh đau trong ruột

Bổ máy tiêu-hóa nên thật cần người ta nếu có rối bị bịnh lạ gì con người máu quyết suy kém làm cho cái hoa tử «da đầu yếu xác vận động nên đồ ăn không tiêu được. Bởi đồ ăn ở trong bao tử nên sanh ra sốn lắt bắn quằn đau ruột đau bụng.

Đau bụng có nhiều chứng : đau bụng vì đau bụng mãn đau bụng bón đau bụng kiết đau bụng gió cơ cực, đau bụng hơi vân vân.

Mấy chứng bịnh đau trong bao tử đau trong ruột vừa kể trên, ai đã bị phải mau lo trị nếu để lâu ngày nó mọc mục ở da dầu, hoặc thải ruột thì rất nguy hiểm khó chữa. Bịnh mới phát ra muốn ngừa trước, xin hỏi nài mua cho được phương thuốc gia truyền hiệu «ĐỨC TRỌNG» của người Annam bào chế, và nhìn cho kỹ cái nhãn «Ngôi sao năm nhánh» có câu chứng nơi tôi thương mãi Saigon đem về uống trong dài lâu thì thấy đặm bình.

Năm phu, lão ấu đều dùng được, ly thai, mỗi gói giá 0$60.

Có gửi bán nơi cửa hàng Nguyễn-thị-Kỉnh chợ mới Saigon, Bên Sport đường Cadenat Gocong Phạm-ngọc-Thố Instituteur Châudoc.

Librairie Nghĩa Trọng Boulevard Santenoy : Cầnthơ. Bazar Nguyễn Thanh Liêu Vinhlong

PHƯƠNG PHÁP MỚI

Dùng đèn điện, mà khỏi trả tiền hơi

Xin chú ý bài dưới đây thì rõ

Tiệm Bazar, tiệm Thuốc Bắc tiệm tạp hóa, tiệm Café, tiệm hớt tóc, vân vân. Muốn dùng đèn điện, mà khỏi trả tiền hơi, xin nầy làm như vầy : Mua thuốc bo (Bác-Bửu) giá rẻ mỗi gói 0.$10 với một gói thuốc xổ hiệu (Nhành Mai) giá rẻ 0$15 và một hộp thuốc dán hiệu (Con-Rồn) thứ nhỏ, giá 0$12, thứ lớn giá 0$20. Mua ba món thuốc nầy về bán lại, mỗi tháng lời ít lắm là 5$00 *Lối tiền đó trả tiền đèn còn dư lồ khác.* Như tiệm cô Nguyễn-thị Kỉnh mỗi tháng được huê-hồng hơn 50$ Ai không tinh đến hỏi cô Nguyễn sẽ rõ. Thuốc nầy được đồng bào hoan nghinh lắm. Tiết kỳ tiệm gì, hễ treo bản thì có người dán mua liền vì thuốc được nổi danh đã lâu rồi. Diệp rất tốt và có lợi nhiều các nhà buôn xin đừng bỏ qua rất uổng. Huê hồn rất nhiều, xin do nơi Nguyễn văn Phú boîte postale N° 63 Saigon

Ai muốn học đờn kiểm một mình

Kín bấy nay mới coi cuốn dạy đờn kiểm nơi tiệm cô Nguyễn-thị Kỉnh, học một mình rất dễ giá 0$17.

Phát minh được thứ máy Ta Mới phát minh được một cái máy ve hiệu rất hay, mà giá vô được một không thuốc viên nhỏ bằng hột tiêu, vì bán 20$ xin do nơi Nguyễn văn Phú boîte postale N° 63 Saigon

Tin trong nước

Saigon

Thay con nít mới đẻ bỏ ngoài đường

Sớm mai hôm qua có một người lính tập đi đường ngang trường Petrus Ký, trông thấy có một cái thùng bỏ dựa đường. Người lính dở ra coi thì thấy có mất cái thây con nít mới đẻ.

Thông tin cho cò bót quận nhà lên làm ăng kết rồi chở xác đưa nhà ấy về nhà xác liền.

Luc-Tinh

BENTRE

Ăn trộm trở lại Ấp-Phụ

Ông thân của M. Huế, cai trạm tòa bố, mang bịnh trầm trọng mấy hôm nay dường như trúng mùi chín cây trong nhà cai Huế phải thức với nhau mỗi đêm để cơm nước thuốc thang cùng đến nhan cho các ông trong đạo Cao Đài đến tụng kinh cầu bình, xong vài cho ông thân cai Huế mau thuyên đặm bình cảng. Mấy tháng ăn trôm biết thế mà cả nhà cai Huế cũng phải mệt nên đến rình mò, trông chờ gặp cơ hội là chun vào kiếm chết.

Mắc lại hui mé ngoài, trong buồng không ai để ý, gian nhơn làm lẹ chun vào, vô vết rồi ra quần rồi ra êm chẳng có một người nào trong nhà hay đông.

Hừng sáng cai Huế mới biết thì thiệt không còn cái áo nào tánh, quần áo ở mất nhơn quá. Theo chỗ thấy biết của chúng lối rõ ràng nên xin mách cho thầy hương quản làng An-hội đặng rỏ. Thầng hơm trở lại nhà xóm ấp phụ đây là thầng T. mới mang tù về trộm áo của thị Phô cách mấy tháng trước, thấy thầng rảng ghé mắt dòm kéo ấy phá đàn trong ấp sẽ không am sao yên giấc lúc ban đêm cho đặng.

Kiến Văn

Một vụ cướp ở làng Châu-hòa và Phú-ngãi

Nhà thiếm Nguyễn-thị-Ái ở làng Châu-hòa, tổng Bảo-lộc, cần là đàn bà góa mà có của. Phải ở cheo leo nên vừa rồi một tốp ăn cướp có trên 10 đứa, nửa đêm tới phá cửa hành hung để đoạt của. Lớn chúng có súng hẳng hòi nên dân bản cận không giám rục rịch, thì gia bị chẳng làm đã quá nên phải đưa chìa khóa cho chúng mở tủ tớm thâu thành ra chúng nó quơ vét đồ mắc vèn, để trong vật-lo quần cung, một mớ bạc biến, đồng cọng có trên ngàn đồng rồi thong thả đến đêm sáu hướm đi. Làng cung dân có rượt theo, sau khi tai gia trí hồ như đương chúng lên đường chớ không dám xáp cận. Bổng là dân lạ nên khó chỉ chẳng biết mặt đặng mặt tên nào.

Đồng thời nơi làng trên đây ở làng Thạnh-Ngãi tổng Minh-lý kên lộ Trường-thịnh nhà của tên Trần-văn-Ngạc cũng bị một bọn ăn cướp 8 đứa xông phá đến làm đồ đạc của tiền. Tài gia lành thân kịp nên không bị chúng nó đánh đập. An xong rồi cũng thong thả ra về, tài gia không nhận diện đặng thầng nào và hỏ mất cả thảy 149$00. Bọ khi mãn ăn cướp hay sau hôm rõ ràng chúng nó làm ăn thường quá.

Kiến Văn

SOCTRANG

Thuốc bỏ gây tay chơn

Tôi xin đăng bài thuốc đang bỏ bỏ gây chơn cho cô bác có lòng lành từa giúp đời. Bài thuốc nầy rất thần hiệu của người anh em quyến thiết với tôi là Nguyễn-ưng - Vinh, phủ hương quản làng Thạnh-trị đã cứu đặng hai người rồi : 1 người bị trâu đạp gãy tay, 1 người bị bánh xe cán đập nát ống chơn đều đặng nguyên lành như xưa. Như ai bị rắn rọ thì lại tiệm thuốc Bắc bỏ 4 m thuốc tán nhỏ 0$20 và kiêm 3 vị thuốc Nam :

Thuốc Bắc : Qui vĩ : Quế chi ; hồng hoa, Ngũ da bì 4 vị tán nhỏ 0$20.

Thuốc Nam : cúc bỏ cầu, cun trùng đất cây huỳnh-hoa-Thảo (kêu là cây nu áo) cây nầy không có cũng đặng, có cây nầy càng hay.

Thuốc Nam và thuốc bắc hiệp lại bỏ vô cối đâm cho nhỏ đồ lấm nó trên cho đều, bỏ vô chỗ gãy, lấy vải bao lại, ngoài bên đăng bỏ kỉ. Tay hay là chơn phải sửa cho ngay thẳng : coi hồ thuốc khô thì chế dầm vô cho thuốc ướt luôn.

Hãy nhớ như chưa thì 6, 7 ngày mở ra mới rửa một lần, ăn tay thì 4, 5 ngày mở ra rửa 1 lần rồi bỏ thuốc đó lại, khô nhiều đồ dầm vô trộn ước đều rồi bỏ lại.

Thuốc nầu nước rửa mỗi lần sanh địa, kim dái, qui vĩ, toàn hồi, Bạt hà, Tang kỉ-sanh 10 lạ; thuốc mỗi vị một chỉ.

Thuốc uống;

Ngũ gia bì 3 chỉ, ngưu tất 3 chỉ, [illegible] 3 chỉ, Thục đoạn 1 chỉ; hồng hoa 2 chỉ; huyết giệt 2 chỉ, xích thược được 2 chỉ; lô mộc 2 chỉ, nhà hương 2 chỉ tự thiên đồng 2 chỉ; ngu trùt 2 chỉ

Thuốc nầy đồ rượu vô nấu ra thuốc uống; hay là đồ rượu nó sắc nóng cũng được cách 4 5 ngày phải uống một thang. Bài thuốc nầy từ 30 tuổi trở xuống tối 25 ngày mạnh còn 30 tuổi trở lên thì phải trên 1 tháng mới mạnh.

Trịnh-kế-Tân
Thạnhtrị

BIENHOA

Chương trình hội chợ Bienhoa

Thứ bảy 6 Mai 1933

6 giờ chiều. — *Lễ khai mạc hội bắn 21 tiếng súng, có nhạc tây, nhạc Annam và ngũ âm chưng các giang hàng*

7 giờ tối.— *Cộ đến, có phái phần thưởng. Mua lấn.*

Từ 8 giờ đến 10 giờ — *Đánh cờ người, hát bóng, hát bộ, hát thuật thi và Annam, đi xe máy đũ kiểu, các cuộc vui chơi khác nghe và tuyển điện bên Âu-châu Đông-Á đưa lại.*

Từ 10 giờ sắp lên.— *Chưng thủy lực, thủy kiểu và đốt pháo bông với bông giấy (Confetti) tiếp các cuộc vui chơi chưng và bán các món đồ của trường nam nữ bà nghệ Biênhoa làm Đầu xão nữ công khiêu vũ có nhạc tây (Dancing) có phòng trà đựa mé sông Donai, có quán cơm tây, cơm khách trú, cơm Annam và bán rượu sáng đêm.*

Chúa nhựt 7, Mai 1933

8 giờ sớm mai. — *Thả «Ballon»*

Từ 9 giờ sớm mai.— *Mùa vợt (tennis) đánh Pingpong, chưng các thổ sản và công nghệ của người Moi, đua xe máy đi chậm cuộc diễn thể thao của học trò, coi chỉ tay đoán vân mang, hát bộ, tiếp các cuộc vui chơi khác*

Chưng và bán các món đồ bằng đồng, bằng sành của trường nam, nữ bà-nghệ Biênhoa lâm.

4 giờ chiều *Đua bơi (ghe đua Annam và canots)*

5 giờ rưỡi chiều Chưng cộ và chưng hình nộm Đánh cờ người.

Từ 6 giờ tối sắp lên *Khiêu vũ có nhạc tây, Đờn cụ tài tử. Hát bóng, Hát bộ, Nghe và tuyển bên Âu-châu và Đông-Á đưa lại Chưng đồ nữ công. Thi go-go Hát thuật Đầu vô Annam, Đi xe máy đũ kiểu, Vãi bông giấy (confetti), Miễn cuộc vui khác Chưng thủy lực, thủy kiểu. Phòng trà đựa mé sông Donai Quán cơm và quán rượu bán sáng đêm.*

Thứ hai 8 Mai 1933

6 giờ chiều *Khiêu vũ có nhạc tây Đờn cụ tài tử.*

7 giờ *Ái Cầu đua mão lận.*

8 giờ sắp lên *Hát bóng hay là Đánh PingPong Đầu vô Annam Đi xe máy đũ kiểu Các cuộc vui chơi khác Nghe và tiếng bên Âu-châu và Đông-Á đưa lại Chưng đồ nữ công. Phòng trà đựa mé ông Donai Buôn bán sáng đêm.*

Trung-kỳ

Một người tù nhảy qua cửa sổ xe lửa chạy

Trên chuyến xe lửa buổi sáng hôm rồi ở Vên-bay về Hanoi có một người lính khố-xanh giải một người tù về. Người tù nầy bị công cả hai tay, xe còn cách năm cây số nữa thì đến Hanoi, người tù xin xin phép người lính ấm nhà ai đặng đi ngoài. Người lính vô tình để người tù nào, người nầy vào trong nhà vệ lao lên cửa sổ, nhảy xuống đường. Người lính xem thấy lên, người Tây kêu - soát đi thì coi hãm xe lửa. Người lính xuống xe chạy đến chỗ người tù nhảy, chẳng có bắt được không. Không thể chế lấn được nên khi người lính xuống đoàn xe chạy về Hanoi.

Giảm sự chi tiêu, độ tháng 5 tháng 6 sẽ có tiền đồng mới

1 xu ăn 6 đồng.

Đã nhiều lần báo nầy đăng tin về việc đúc tiền trình mới để dân Bắc-kỳ dùng cho « giảm » sự chi tiêu mỗi ngày một ha vì hi, nay mới xu ăn có 2 đồng tiền Khải-định, đồng tiền khó kiếm, trong lúc nầy tiêu như vậy... ,, cũng có xót ruột.

Sau khi đã đọc từ trình của hội-đồng do quan Thống-sứ lập ra, xét về việc đúc tiền đồng, 1 xu ăn mấy cho đề tiêu thụ quan Thống-sứ thương thuyết cùng quan Toàn quyền vô được duyệt y, bên gửi giấy sang Pháp mua đồng.

Nay phủ Thống sứ có báo tin rằng chừng độ tháng Mai hay Juin 1933 đây sẽ có tiền đồng mới để tiêu. Một xu ăn 6 đồng tiền mới bây.

Nam có tiền đồng mới thì những tiền Khải-định con dùng nữa không?

Tiền Khải-định nên dùng như thường và mỗi đồng vẫn ba đồng tiền mới.

HUE

The lệ tuyển cử sẽ sửa đổi lại

Cô tin đích thực đến trung tuần tháng juillet ở Trung kỳ có cuộc tuyển cử các ông dân biểu. Năm nay sở đã hoãn lại một tháng là vì chánh-phủ định thay đổi thể lệ tuyển-cử ít nhiều

Nghe đâu khóa nầy người 25 tuổi cũng được ra ứng cử và các người có sơ-học văn-bằng và các cầu ấm, các thầy khóa đều có quyền đi bầu thêm.

Dư luận rất chú ý đến cuộc tuyển cử sắp đến, hiện nay đã có nhiều phái sắp cạn đồng ở các nơi, các lần nầy cuộc cạnh tranh sẽ dữ dội.

Lời rao vặt

LỜI RAO

Phô mới sửa lại rộng rãi và sạch sẽ, giá thật rẻ, từ 18$ sắp lên. Xin do nơi nhà hội Vạn-quốc Tiết-Kiệm số 96, đường Chaigneau — Saigon.

MUỐN MUA

Một cái tủ tính tiền (comptoir) như kiểu ở nhà giây thép, bằng cây Teck hoặc bằng Thao-lao, bề cao lối 1m30 bề dài chừng ba bốn thước. Do nơi bổn - báo 72 rue Lagrandière.

HIỆP-THINH
Rue Vieillard Gorrec — Saigon

Sửa và sơn xe máy rất khéo có thợ chuyên môn và sơn máy lắt, sơn máy hạng nhỏ và sơn máy lớn, làm kỹ lưỡng tính giá thật nhẹ xin tin dùng.

Chủ-nhân kính

AI MUỐN BÁN MÚ CAO-SU

Căn dùng nhiều mủ cao-su (feuille fumée de caoutchouc).

Xin do hãng Vĩnh-xương-Long, 71-75 đường Danel Binh-tây.

LƯU Ý

Xin nhớ đừng bỏ xe hơi cũ, hãng Renovita có thể xây cy lindres lại như mới.

1000$00

Muốn bán vì dư dùng một cái xe Citroen torpédo C 4 4 chỗ ngồi số CC. 392 còn mới tinh hảo Sáu bánh xe mới mua nệm mui còn tốt. Hỏi tại nhà 37 đường Sabourain Saigon

CHỈ CÓ 11$ VÀ 10$ THÔI

Quí thầy lương bổng ít và anh em học sanh ở xa muốn cần kiệm, hãy ở và ăn pension tại 3 căn phố lầu. Bổn trường có xe đưa rước những học sanh nào không có xe đạp. Hỏi tại Ecole *PHÁP - VIỆT*, ue d'Arras — Saigon

P. NG.-VAN-MUI.

LỜI RAO

Muốn cho được vừa lòng thân chủ trong thời buổi khó khăn lắm nầy, nhà thương ANGIER định tạm sự giá tiền phòng như dưới đây cho :

Người Langsa :

Năm đường bịnh mỗi ngày	7$00
Thai sẵng năm đường 15 ngày	100$00

Người Annam :

Năm đường bịnh mỗi ngày	3$50
Thai sẵng năm đường 15 ngày	150$00

Ở đâu có bán

Ở tại tiệm Cơm chay «Long Tân» số 156 đường d'Espagne sau chợ mới Saigon, có bán đủ các món ăn chay như là : bánh Biscuits chữ Vạn, bánh Trung Thu, bánh in phong và nhiều thứ khác.

Cô bán Trà hiệu «Nhành Dương» mùi thơm, có nước nhiều. Uống đặng mát mẻ, làm kỹ lưỡng theo phép vệ sanh.

Mới lại! Mới qua.

Hơn mấy chục năm nay những trà của hiệu « Nghi Bồi Nhâm » bán ra đặng qui khách chiếu cố thích dùng như :

Trà Trung Huế kỳ chưởng
Trà Liên Tử hai con nai đỏ
Trà Kim Cúc kỳ chưởng
Trà Tây Hồ bạch hầu con nai
Trà Bạch Liên con nai đỏ

Vì trà của hiệu chọn rõ tai nút vô đi tình Phước kiến nên uống vô rất thơm ngon miệng lại không nóng nhiều, càng uống càng muốn uống hoài.

Nay có trà mới bên Trung-quốc mới qua xin qui khách hãy mua dùng và nếu khi mua hãy nhìn kỹ hiệu NGHI-BỒI-NHÂM mới khỏi lầm đó giá uống không ngon.

Tại Cholon tiệm trà lập lâu năm nhứt và có đánh tăng nhiều là hiệu :

NGHI BỒI-NHÂM
N° 77 rue des Jardins
Cholon cũ

MUỐN BÁN
rẻ ba chiếc ghe chài còn mới

chiếc nhứt chở 3.800 tạ
chiếc nhì chở 3.500 tạ
chiếc ba chở 3.000 tạ.
Do nơi ông Ngô Khị Ban-hựu, Bạcliêu.

Académie de Billard

Đã dọn về trên lầu « Au roi de la Bière », 185 Bd de la Somme và Alsace-Lorraine, chỉnh đốn lại hoàn-toàn rộng rãi.

Kính mời quí khách.

Quảng-đức-Tế Dược Phòng
rue de Canton Cholon
THANH-HUYẾT-THÁNG DƯỢC

Huyết mạch của con người không được thanh khiết thì trăm bịnh trùng sanh, nay đau thế nầy mai bịnh thế khác. Ai làm phải cái chính bất hạnh nầy thì đối với nhơn sanh còn gì hi-vọng.

Bổn dược phòng thì chung gió lòng cứu thế, chẳng nệ khó nhọc tốn hao, tận tâm nghiên cứu chế ra vị thuốc : «Thanh-huyết Thánh-dược» nầy điều trị trăm bịnh và huyết độc, hễ uống vào thì thấy thần hiệu liền; uống luôn vài lần thì bịnh dứt tuyệt. Nhiều vị đã dùng rồi đều lấy làm vui lòng và có gởi thư đến bổn dược phòng khen tặng.

Thuốc « THANH HUYẾT-THÁNH-DƯỢC » chữa trị những bịnh như là : Da thì hay đau ngứa, Thân thể nhức mỏi, Lác banh, hoa lửa, Mình mẩy lở lấy, Ghẻ chốc, thể chém ghẻ ngứa ghẻ phong, Tay chân sưng vù..., vân vân.

CABINET DENTAIRE
MADAME
Hamon-Corbineau
et E. P. Veisse
de 7 à 12 de 2 1/2 à 7
164 rue Pellerin Tél. 914

PHẤN và BISCUITS
Minh-Nguyệt

Phấn sước phấn hộp của cô Nguyễn thị-Nguyệt mới ra đời, chào quí bà quí cô nên mua mà dùng, vì phấn làm rất hợp thời tuyệt xảo mình.

Biscuits Minh-Nguyệt 2 thứ : bánh ngọt và bánh chay. Ở xa quí bà quí cô nên viết thư mua đồng thì cho biết tên nghề của phụ-nữ Việt-Nam. Gởi cách lãnh-hóa giao ngân. Mua nhiều có huê hồng 20 %.

Phấn : 1 ve giá	0$70
1 hộp giá	0.70
1 ve lớn giá	1.50
Biscuits 1 hộp lớn	0.50
1 hộp nhỏ	0.50

Madame Nguyễn-thị-Nguyệt
Ch. đ. Amiral Roze — Saigon

TIÊU THẦN TIÊN

Chuyên Vaccin Bốn Biên Tế Dược Tâm Phương Là Thuốc Trị Bịnh

PHONG TÌNH VÀ BỔ Á-PHIÊN

Ở Tonkin gần lại bán chế chẳng dùng cốt á-phiên. Cách bổ giản đã mát mà lại bổ dần cho lão nhược bực nào trăm ngàn người chẳng không sai một, làm việc khoẻ mạnh vui vẻ như thường, chẳng sợ sanh ra những bịnh gì hết đi đường đông trở hết rất tiện.

Một ve 100 hoàn giá 1$00.

Hút ñ ? cùng 3 ve đã bổ, ai mà đang không công hiệu xin thối tiền lại chẳng sai. Có trữ bán tại Gare Cantat, rue Mayer 138 Tân-định, Boulevard de la Somme 86 Rue Amiral Courbet 43, và Rue Vannier 74 là tiệm trồng răng chụp hình danh tiếng nhứt Saigon, năm tiệm đều có danh tiếng xưa nay, đồng có bán thuốc hiệu (TIÊU-THẦN-TIÊN) ai mua đang phải ngừa kẻo lầm giả mạo. Còn bịnh DƯƠNG-MAI của đàn LÀN ai bịnh nặng nhẹ bực nào, uống trong ngoài 2$00 tuyệt nọc. Đường sanh lực càng thêm sung tức. Nhiều tình bịnh đặt-kỳ kể không siết vì đã bổ hồng thiên, đâu có trừ xét bài này đều có bán ; Thuốc nổi lãnh bán buôn ngàn.

Thư và mandat gởi cho M. LÊ VĂN-ANH Commerçant Rd. Albert ier N° 142 Dakao—SAIGON. TIỆM NÀY BỐ TẬP HÓA HỀ HƠN ĐỐ LẮC-SONG

THỜI-KỲ DÃ-MAN MUỐN PHỤC-HƯNG CHĂNG?

BỌN THANH-NIÊN HOANG ĐÀNG Ở NƯỚC ĐỨC

Ai cũng biết, hiện giờ cái ánh sáng văn-minh Thái tây hầu như đường la-lớ và chỗ ngày tật hẳn đi không chừng. Đó là điềm chỉ ra cho ta thấy rằng có lẽ cái thời-kỳ dã man như xưa sẽ nhục hưng ở đời nay vậy.

Muốn chứng tỏ điều nầy ra tôi xin đem câu chuyện những đàng thanh-niên hoang-đàng đương sinh sôi nẩy nở ở nước Đức là một nước văn-minh tối tân.

Bọn nầy chẳng ai khác hơn là đám thiếu niên từ 14 đến 18 tuổi, vốn là con nhà thất-giáo đã thà dư thực, hoang đàng và lại; tôm lại là bọn lông bông vô nghề-nghiệp không thể nương dựa vào cái xã hội hiện tại mà sanh tồn được. Chúng bèn xây đoàn hiệp lấy với nhau, tự lập riêng ra một cái xã hội mới mẻ quái kỳ mục đích là cốt để tự tìm phương mà sanh tồn. Từ cách ăn mặc cho đến sự ăn ngủng lẽ bái họ đều xây đổi lấy theo sở thích xu hướng của họ, mà xem ra thì lại giống như những lối sanh hoạt và cách lễ bái của các giống dân dã man về đời tối cổ.

Cách ăn mặc thì đầu đội nón cả của đàn bà hay là thứ nón lem lúa bẩy hầu của bọn lao động; còn mình thì ở trần chỉ bận cái khố và cái áo lưới thì thoa rất xa, trên hai cánh tay thì vẽ những hình rất kỳ khôi, nơi cổ thì vấn khăn mua rực rỡ, lỗ tai thì đeo vòng lớn lên và trên cái quần đùi thì vẽ hình vật mỹ vật vô. Nơi cổ tay lại còn đeo vòng bằng đá và chơn mang đôi giày hề hạm. Cách ăn nhậu của họ là lấng lón xôn khơm thì là vẽ cho rõ ràng được.

Ở giữa một đẳng có một người đàn bà, chỉ có một người mà thôi chẳng trang sức gì hết, không thay hình đổi dạng gì hết cũng ăn mặc như một người đàn bà Đức thường vậy.

Mỗi đẳng-viên du côn ở bơi quần đùi của họ có vẽ hai chữ Wied Frei nghĩa là dã man và tự do, tức là cái biểu ký ra cuộc sanh tồn của họ. Còn nơi đây mỉ của họ thì lại có vẽ chữ Räuber nghĩa là ăn cướp...

Mục-đích mưu sanh của họ, là cũng vậy đoàn hiệp sức với nhau hoặc để đi thả dã thực, hoặc đi trộm cướp, phá hại thiên hạ...

Mỗi khi có cuộc hành động gì, người đồn ông lớn hơn cầm cờ đi trước, ấy là người chánh đẳng. Còn người đồn bà đã nói trên kia thì có khi là người vợ riêng của tên chánh-đẳng, có khi là người vợ chung của tất cả đẳng viên.

Người đồn bà trẻ tuổi nầy để lưng đan dìu theo bọn có ít nhiều phe đẳng cho việc thanh-niên hoang-đàng từ giao thiệp với đàn bà là việc cấm tháng nầy, qua tháng khác lâu nhật. Tuy vậy lại cũng có những đứa, nên được bọn nó tin cậy, đoàn gồm toàn là đàn bà mà thôi, được ăn ở chung chạ với bọn lại có đoàn khác gồm một người đàn bà và vài bà người cần trợ. Và có đoàn khác nữa thì số nam nữ cân nhau.

Cố đầu khả-quái là về tính-dục, thì bọn hoang đẳng nầy không biết đến. Mỗi đoàn đều có một chỗ tự hội, vì dụ mấy cặn nhà trống, mấy kho chứa đồ của người ta, ấy là chỗ nghỉ hội luận đàm của chúng. Trong bọn chúng cũng có kẻ hay đọc sách chữ Mã-khắc-Tư vậy chớ chẳng phải là vô tâm với tư tưởng học vấn hiết là thấy đâu.

Còn việc tế-lễ của đẳng, thì hay làm về lúc ban đêm, bọn nó lựa rừng hoang đất vắng hay là ở trên bờ các hồ nước ở miền phụ cận thành Bá-Linh lấy đó làm chỗ bày ra cuộc tế lễ những quỉ thần quái lạ, chỉ có chúng biết và tôn sùng với nhau mà thôi.

Đang sợ nhứt là chúng lấy thịt người làm vật tế thần, kẻ bị đem ra dâng cho quỉ thần như thế, hoặc bị xô xuống dòng nước, hoặc bị thiêu cháy ra tro.

Mỗi khi tế lễ xong, thì anh em quấy quần lại ăn uống với nhau rất là tình đỉnh, ăn uống xu sơ rồi nhậu mùa ca hát, chẳng khác cách lễ bái của những giống dân dã man ở đời thượng cổ chút nào.

Như lời đã thuật trên kia, bọn đu côn thì lấy nghề cướp bóc mà sanh nhai. Tại kinh thành Bá-linh mỗi ngày ít nào có 80 cái xe đan và 40 cái xe hơi bị mất biệt. Cũng có nhiều khi xảy ra việc đánh người giựt của ở ngoài đường, và đến bốn canh mà cũng là trường khoét, nếu ai mà người ta mới trám cây để nơi nơi vắng lầu nhu tu. Trong việc lấy ăn chung vin nơi nơi Đức-hoàng mang của đẳng viên tự do đó đó, mà theo phá hề cho chúng. Nói một tỉnh thành Bá Linh mà người ta tính có 600 đẳng đa còn như vậy, ghê thay! Đáng viên hiện nay hết thảy có đến 14 000 lớn, mà xem chúng cả mỗi ngày mới tăng lên mà ... Tuy vậy phần nhiều đẳng cũng không ngay-thiểm chi lắm. Là đối qua rồi chúng phải trả hoàng đàng, nhưng chỉ đi ăn trộm lặt vặt ở nơi chốn thôn quê cho lần hồi qua bữa nay thôi, chớ không phải rằng hết thảy đều đàng thà đoạn giết người cướp của tên như bọn đu cướp ban ngày ở trên Mỹ đâu.

Hiện giờ quang cảnh xã hội ở nước Đức rất buồn thay đổi khác xưa muôn phần: các thành phố lớn thì hầu hết nhà máy xưởng thư thẳng rằng tanh ế ra, còn ở miệt thôn quê, ở ngoài đường lớn, thì nhân sáng là lũ dân thất nghiệp không nhà cửa không cơm ăn, ngổ tình cảnh của họ thật là đau lòng xót xót. Trách nào những đám con trẻ không có cha mẹ, không chỗ dựa nương tự nhiên là chúng phải xoay ra đu đẳng sanh nhai nghề không tạ gì.

Chẳng biết vua Hitler có làm sao cho xã hội Đức được liên cơ tình trạng quá ư thống khổ nầy đi không ?

HT

« Thái-Bình Học-Hiệu »

10, 10 bis et 12 Rue de Verdun (Saigon)

Bà trưởng : Ngày 21 Janvier 1938 Tựu trường : Ngày 2 Février, nhằm mùng 8 tháng giêng Annam. Bà - trường chuyên dạy thi « BẰNG-CẤP TIỂU-HỌC và SƠ-HỌC ». Lãnh dạy học trò con trai và con gái trong năm lớp, từ lớp Ấu-học (Cours Enfantin) tới lớp nhứt (Cours Supérieur). Học trò con gái có dạy học MAY, VÁ, THÊU, rất JOUR, BRODER... theo kiểu kim thời một năm là hai buổi.

Mỗi ngày, bãi học có người đưa học trò về tới Ngã ba Chợ-đũi (Angle Verdun et Testard),—tới ngã tư chùa Cha (Angle Lareynière et Amiral Rose) và tới ngã ba Nhà thờ Huyện-Sĩ (Angle Frère Louis et Frères Guillernuit).

Học trò ở xa, muốn ăn cơm buổi trưa, trường lãnh nấu. Tiền cơm mỗi tháng 3$00.

Ban đêm, từ 7 giờ tới 9 giờ, có lãnh học trò trai và gái học trường nhà-nước, muốn học thêm đặng thi BẰNG-CẤP TIỂU HỌC và SƠ-HỌC cho chắc đậu. Dạy riêng ba khoa chánh : Dictée, Rédaction và Calcul. Mỗi trò mất tháng 2$00.

Còn gì mà phải lo

Nam bắc hiệp một nhà,
Nam giẹp giặc Pắc lấy công ;
Nam Thảo Đường nhà thuốc số nhà 165, rue Alsace Lorraine, Saigon, (gần tiệm cầm đồ cũ trước chợ Bến thành) có thầy chuyên-môn chữa bịnh bằng các sắc danh sơn thảo mộc (thuốc nam) 83 lực hằng thuốc bắc; có khi thuốc nam thuốc bắc hiệp nhau. Coi mạch ăn-chứng lấy phương, rất hạp Việt Nam phong thổ, và có bán các môn cao đơn hoàn-tán công hiệu như chân Chuyên trị nhứt là bịnh hoa các chứng; phụ-nữ khoa kinh kỳ sản hậu các chứng ; cùng nam phụ nữ lão-ấu, thương hàng cấm mạo, ban ra các chứng. Bịnh nào thuốc nấy. Bẩm hiệu quảng-cáo, sự hay đồ lời nói vô cùng. Nếu qui vị đồng-hảo có hỏi chiếu cố bổn hiệu dùng thử một lần rồi đặng ứa lòng qui vị.

Nam-Thảo Đường Chủ nhơn kính cáo

Hãng ngành cầu .

RENOVITA

có lành xáy và làm lắc CYLINDRES của xe hơi hay là máy xay hòa tới 25 m/m rộng bề có đủ thứ PISTONS và SEGMENTS Vì chúng tôi có máy mới mới nên hãng chúng tôi có lãnh ra BIELE và VILBREQUINS tốt như mới.

Giá thật rẻ và có bảo lãnh chắc chắn quí ông trước khi giao cho chủ sửa xe mình tốt hơn là hãng chúng tôi, vì chúng tôi mới lập ra xưởng mới để lặng sửa rỗng moteur xe hơi.

Rong Vin

84 Rue Pellerin

Saigon Tél. 652

ĐỜI XÁO QUYỆT

Bà con ở Lục-tỉnh nên coi chừng !

Trong thời buổi nầy hễ món chi hay, vật chi khéo thì thường hay có người giả mạo.

Như các ngài nên biết, thuốc xổ Thuận-Nguyên Tử hiệu Đồng hồ trắng quít kim chỉ 9 giờ của đại-lý độc-quyền Trần-phần Chấn ở Mytho, lẫy lừng danh tiếng khắp cả Đông-Pháp đã 11 năm rồi là một món thuốc tẩy đem trở độc rất là thần hiệu.

Nam Trung-Bắc ba kỳ thầy đều hoan nghênh nên lãnh làm đại lý bán lẻ rất nhiều.

Nhơn từng thuốc Thuận Nguyên Tử bán rất chạy nên gần đây có mọc bậy bạ lường gạt lợi cả gan nhắm theo và giả mạo hiệu thuốc mang đi bán đeo cùng lục tỉnh.

Vì vậy chúng tôi xin thanh minh : hộp các thứ chữ yêu quí có mua thuốc xổ Thuận Nguyên Tử hiệu - Đồng hồ trắng quít kim chỉ 9 giờ - hãy nhìn cho kỹ phía sau lưng bao thuốc có đóng con dấu mầu lục có đan miếng hình nhỏ mầu gạch (sépia) của ông Trần phần-Chấn mới là thiết hiệu.

Luôn tiện xin cho qui ngài đại lý hay chưa có tôi không có phái ông nào đi Lục tỉnh để làm quản cáo và bán rao hàng hiệu thuốc trên đây chi hết! Xin qui ngài chớ lầm và mua của kẻ ấy là cầu hối.

Cho được chắc ý và phương tiện, xin qui ngài vui lòng gởi thơ ngay đến chúng tôi mà mua xưa nay vậy.

Hiệu thuốc nầy ra đời từ năm 1922 và có cầu chứng tại Tòa Saigon (marque déposée). 6

Gì Xin lỗ mắt bao 0$25, mua sỉ tặng hoa hồng nhiều ; xin viết thơ thương nghị và gởi thẳng cho chủ nhơn kế nghiệp chánh đại lý độc quyền : M. Trần-phần Hưng Propriétaire à Mytho. Trữ bán thật nhiều, nơi nhà buôn Nguyễn-thị-Kinh ở Chợ-mới Saigon.

GIÁ BÁO

ĐƯỢC-NHÀ-NAM

Bán lẻ mỗi số 6 xu

M [illegible]
Ba tháng [illegible]
Sáu [illegible]
Một năm [illegible]

Hai bức thơ của 2 vị thơ-ký

M. Nguyễn-thành Được, Secrétaire de la T.T. à Kompong-tnaeh (Cambodge) Le 20-3-33. Đây gởi tôi mua chắc Annam mình có thứ thuốc [illegible] nhiệt-tán hiện ông Tiên mà Mme Nguyễn thị-Kính cho không 30$ gởi đăng anh em lãnh thí nghiệm thấy hay, công hiệu cấp kỳ, đứa nhỏ tôi số mạng đã nhờ hồi trăng hiếng ta sạn mất từ ấy muốn có đau trái đang nếng mê mang, uống vô không đầy 10 phút hết liền, lớn nay trong mình khỏe khoẻn đi chơi và ăn nhiều [illegible]

(Đăng mỗi gói 0$10)

M. Ngu ễn-văn Ông, ancienclerc Huissier Saïgon Le 25-3-33. Vợ tôi mang bịnh Bạch-đái ha (hay trắng nhiều) lần năm rồi đông đã [illegible] thuốc không hết xanh sao vàng nhờ dùng mấy gói thuốc Điều-kinh Bạch-đái hiện ông Tiên nay bớt [illegible] lần xin cố gởi C. Rt cho tôi [illegible] nữa đúng cho tuyệt tịnh ...

Bán lẻ mỗi gói 0$50 mua 12 1$50 ở 16 3$00) Bây là đã bằng cớ chắc hơn thuốc hay cho người mình thân giúp nhau khỏi lo tiền bết ít còn.

Gởi mua xin để bưu phiếu nhiều đó

Mme Nguyễn thị Kính Saigon

Nota : có để hàng tiền cước garca xe điện khắp Đông Pháp có bán thuốc Bắc các Bazars chính [illegible] cũng có bán và Vén-và Văn Mỹ, [illegible] Tiên C.F. A.P. Phéxuân mua [illegible] Tiên thì [illegible] đúng thêm hai.

Vu tuyển cử hội đồng thành-phố Saigon

A Monsieur le Directeur de la Savonnerie Việt-Nam Chelon, Kinh ông,

Tôi có nghe kỳ diễn thuyết tiền cử hội đồng thành phố, ông Thạch nói rằng savon Việt-Nam không có bột thì tôi lấy làm lạ, vì tôi dùng savon Việt-Nam thuở nay thiệt tốt, bọt nhiều ít bao, giặt mau sạch đồ và tiết kiệm lắm.

Ông đâu có lợi dụng đồng bào, ông làm ra savon tốt hơn các thứ khác ở Đông-Dương và Marseille mà để tiếng Việt Nam thì là vinh hiển cho đồng bào đó; nếu có nhiều người làm như vậy thì Annam có lo gì mỗi ngày kia không đoạt lại mấy mối lợi của ngoại bang; như vậy mới có thể mở mang thương mãi người Việt-Nam được. Tôi có diễn hàng thì thấy có trên 200 người làm việc, như vậy có phải là hữu ích cho lao động mình không, nếu nhiều người làm được như ông vậy thì có lo chi là cái nạng thất nghiệp sẽ tiêu diệt.

Vụ cử hội đồng mà savon Việt-Nam có ăn nhập gì, mà ông Thạch kích bát lung lắm vậy. Khi ông thạch biểu Annam đừng dùng savon Việt-Nam để dùng savon ngoại quốc như cắt-chủ và ngân-tư sao?

Nghĩ mà tức cười, làm không tong vụ gì hết, thay người ta làm được thì ganh ghét, ấy là tánh xấu của lũ nhỏ đó.

Làm như thế thì ngăn nẻm Annam mình cất đầu không nổi. Tánh nết như vậy con nít quá mà cũng [illegible] cử hội đồng. Thiệt là đáng tiếc.

Nay kính

Nguyễn văn-Đá

cử-tri hội đồng thành-phố Saigon

TIỂU THUYẾT của ĐƯỢC-NHÀ-NAM — N° 79

TRINH-THÁM TIỂU-THUYẾT

NỖI ỨC, TÌNH OAN

TRỌNG-NHƠN dịch-thuật

CHƯƠNG THỨ MƯỜI BỐN

Bà Bố-Gia thấy công chuyện [illegible] tay ôm con mà khóc hòn. Vì [illegible] chồng từ khi ha sanh Trường-Xuân ra, mà bà Bố-Gia thiên đáp [illegible] nên mà xung mà Ân Trường-[illegible] nay chưa hề biết mặt con ra sao. Gió gặp được con, bà mừng [illegible] khóc, bà người vô thăm [illegible] mà hỏi, thì bà thứ nhứt, [illegible] điện mao, thấy con mặt mày lâm-lo con thất vọng trong một thời gian khá lâu.

Trương-Xuân nói giọng nghe rất êm đềm nhỏ nhẹ làm cho bà Bố-Gia cảm động khóc mủi.

Trương-Xuân tiếp :

— Chỉ mới hôm qua đây con mới hay chủ con đến xin mẹ cho con ít nhiều tiền bạc. Chủ con thiệt là lếu xin mà chi ? Con tuy nghèo, nghèo mạt nhưng con có đủ tay chơn để sức làm lụng tự nuôi mì ng được. Con nào có sẻ bần hàn đâu mà. Con chỉ biết xin mẹ có một việc là xin tấm lòng ái ái từ của mẹ đó thôi.

Nghe Trương-Xuân nói như vậy, bà Bố-Gia có thể nào nghi nơi cậu ta là giả mạo không? Bà đã nghi nan đều chỉ mà cón tự trách mình sao không gặp con cho sớm hơn nữa. Bà bèn hỏi con thuở giờ lưu lạc đâu và làm gì mà sống Trương-Xuân nói rằng cậu ta nhờ người vô thấy cậu ta thông minh ngộ nghĩnh đem lòng thương và hết dạ nuôi dưỡng và giáo dục như con ruột vậy. Khi lớn mười sáu tuổi, cậu ta nhờ người đỡ đầu đem lãm trong một hãng bảng, lương tháng cũng đủ xây xài. May đâu một ngày kia Cần Thanh đến nhìn cậu ta. Từ đó hai chú con sum hiệp thảng ngày hữu hỉ cho đến khi Cần-Thanh mãn phần. Bà Bố-Gia mãng nghe Trương-Xuân thuật chuyện lại mà quên hết giờ khắc. Nhưng Trương Xuân để ý đến chỗ đó làm, cho nên vừa dùng bữa giờ thì cậu ta là lên :

— Lại đụ bể bảy giờ rồi đó mẹ.

Nghe nói bảy giờ, bà chủ bảng mới giựt mình, sợ đi vắng lâu như vậy ở nhà sanh nghi. Bà ta ở giả con và hứa hẳn từ đây mẹ con sẽ kiếm thế gặp nhau thường thường.

Từ đây bà Bố-Gia hết lòng yêu mến Trương-Xuân, mà càng yêu mến Trương Xuân bao nhiêu, bà lại càng lợi lạc với hai đứa con sau bấy nhiêu. Bà phải nhiều khi vẫn yêu thương Mỹ Linh như châu ngọc, giữ chỉ vì sợ Mỹ-Linh hiểu thấu tâm sự bà mà đổi sự thương yêu ra lòng ganh ghét Bà ghét cay, ghét đắng Mỹ-Linh, trong trí hằng tìm phương kế nọ để xa lánh nàng đi cho bà được thong thả. Bà sực nhớ lại cách hai năm nay ông Bố-Gia có tính gả Mỹ-Linh cho người giữ kết cua ông là Văn-Y, tức là người cậu ông chồng thương yêu đó đâu. Bà lấy làm mừng, nghĩ rằng bây giờ chỉ lo cho Mỹ-Linh mau nên vợ nên chồng là lỗng khu nàng ra khỏi nhà được. Bà ta bèn giả-tỉ vui cười với Mỹ-Linh để ở bà nàng ưng phước Văn-Y cho xong chuyện.

CÒN NỮA

72% màu trắng dùng toàn dầu trong tốt cân đúng giá rẻ của Annam làm ra

Đại-Tâm
82, Bd Tổng-đốc Phương CHOLON

CHỐNG VỚI NẠN KINH TẾ

Đến bò nhãn xanh, bảo kiết tinh khiết và ngon nhớt. Đều đã được chịu cho nhà nước trong năm 1933, cho các đại-học-đường, quân-đội-xanh nhà thương con nít, nhà phước-thiện. Các tiệm lớn toàn khắp Đông Dương đều có bán.

FREXOR
8 rue Mac-Mahon — 48, Quai de Belgique, Tél. 283

Hiệu Ô Bổ Huyết ở của hiệu: KHƯƠNG-LỢI

NÊN LƯU Ý
Rượu thuốc :
1· Phong thấp
2· Vạn-ứng Trật đả
3· Chưởng-tử
của hiệu KHƯƠNG - LỢI đều dùng toàn những vị thuốc thượng phẩm mà bào chế ra.

Nếu ai lâm nhầm bịnh, 1· Phong-thấp ; 2· Té ứ-tức, sưng bầm, trật trẹo gân cốt, 3· hoặc muốn [illegible] tự ; nên dùng các thứ [illegible], trên đây sẽ thấy công hiệu.

Bào chế và bán tại :
Khương-Loi & Cie
N·35, rue de Paris, Cholon
Giây thép nói số 377

N· 35 Rue de Paris, Cholon, là thứ rượu bổ hơn hết

P. S. Bổn công-ty có bán sỉ savon «Kiết-Xương» thật tốt bọt nhiều, dùng lâu hao hơn savon hiệu khác.

Phan-châu-Trinh
và
Nguyên-ai-Quốc

(Tiếp theo)

Bấy giờ tôi vẫn còn thấy rõ ràng hình dáng Nguyễn Ái Quốc. Người không cao không thấp, ốm trắm, cặp mắt xanh dợt, hai con mắt đen lay lảy đôi khi lóng lánh khác thường, trong Ái-Quốc cũng đã biết là một người chỉ sống về một tư tưởng, Ái-quốc không quan tâm đến những điều về vật = chất, ăn mặc lôi thôi, chẳng biết đến sự trang sức bao giờ, ăn uống thanh đạm như một kẻ tu - hành ở trong gian phòng tiền tụy, cái nghề làm ảnh mà Ái-quốc đã cùng học với ông Phan Chu Trinh có thể làm cho Ái-quốc ăn liền dư dật. Ái-Quốc chỉ thích có một việc chánh trí mà thôi. Đêm nào cũng thức khuya để đọc các báo và các báo chí và các sách nói cách mệnh. Ở Paris không một cuộc mít-tinh nào không có mặt Ái quốc. Ái quốc là một đảng viên rất sốt sắng, nhiệt thành; lại các kỳ hội-đồng của các chi bộ đều thấy Ái-quốc đến dự, Ái-quốc có chân trong tất cả các tiểu ban của đảng đủ các tiểu ban ấy theo đuổi một mục đích gì Ái-quốc cũng dự phần. Trong các cuộc diễn thuyết tại Club du Faubourg (Tổng hội Xóm Ngoài) lần nào Ái quốc cũng đứng lên tập nói trước công chúng. Ái-quốc đã bắt đầu viết báo Sau giờ chiến người ta còn gặp trong các tờ báo Ái-quốc đến đoạt báo một tin gì của đảng, đôi khi đem mấy bài ngắn đó, đang sử dụng những bài đoản thiên tiểu thuyết vì Ái-quốc cũng tập việc văn. Về sau, đời Ái quốc là một đời hoạt động rất chánh - trị. Đó là một điện sở trường của Nguyễn Ái Quốc, Ái Quốc chỉ sống về một sự say mê ấy thôi.

Ái-Quốc thật là một người kỳ khôi, khó mà hiểu được. Ái-quốc là một người rất nhiều tình cảm mà lại là một người rất lạc-lạc, hai điều nầy không trong phận nhau chút việc nào. Trong kỳ hội-đồng tôi đã thấy Ái-Quốc yêu cầu một Nữa việc ấy được hội đồng ưng thuận, có lẽ vì làm nhiều người vô tôi bị bắt nơi Người ta cũng bảo Ái-Quốc điều ấy. Ái-Quốc đáp : có cần gì miễn là làm cho chủ nghĩa của chúng thắng được thì thôi. Đối với Ái Quốc, làm cho chủ nghĩa của mình thắng là được rồi, dầu có gây nên việc đổ máu Ái-Quốc cũng chẳng từ. Nếu được trông thấy trên chủ nhà thấy sống mục phất phơ ngọn cờ của đảng Ái Quốc cũng không rùng mình chút nào.

Vậy mà, tôi xin nhắc lại, Ái Quốc là một người rất nhiều tình cảm. Còn nhớ một ngày tôi có viết một bài trong báo Tribune Annamite ở Paris là một tờ báo do tôi quản-đốc : bài báo ấy làm cho Ái-Quốc cảm động; Ái Quốc đến chơi tôi để khen sự cảm ơn tôi về bài ấy: Cái cách cử-chỉ của Quốc bấy giờ sẵng, vừa cảm động, làm cho tôi phải lấy làm lạ. Khi đến tôi phòng tôi ngồi, Ái-Quốc vội chạy vào, giơ tay ôm lấy tôi, Ái-Quốc cảm động quá đến nỗi trên mà có nước mắt, giọng nói run rẩy. Không phải mới sự gì đối đâu! Việc đó là một việc thành thiệt Chao ôi lòng người ai đã mà đo cho tường.

Vậy mà cũng lại chính người ấy đã đưa hàng ngàn người ở đông đến chỗ chết đó. Ái-Quốc đã vẫy máu từ đầu tới chưn, máu ấy là máu của những kẻ mà Ái-quốc đã tưởng là có thể làm cho được sung sướng và làm cho có một lý tưởng cao xa. Nếu ông Phan còn, không biết những việc của Ái-Quốc sẽ làm cho ông rùng mình đến thế nào, vì ông Phan không phải một người coi thường mạng người như Ái-quốc được.

Hai người ấy, người nào có ích cho nước Nam hơn ? Người nào muốn cho nước Nam được cường thịnh hơn. Trong giấc mộng đầy những máu của Ng.-Ái-quốc, Ái-quốc đã làm cho có nhiều nhân những vơ góa, con côi mà Ái-quốc không trông thấy những nước mắt sa, cùng nghe thấy những tiếng khóc than rền rỉ.

Ông Phan Chu-Trinh muốn cho nước Nam được sung sướng bằng tự do, nhưng ông đã biết và đã từng nói rằng sự sung sướng và sự tự do ấy phải trông vào việc làm trông vào sự học, và sự đề huề của hai dân tộc Pháp Nam.

Ái-quốc cũng mơ-tưởng đến sự gác ái, sự đại-đồng về tư tưởng cho toàn người.

Nhưng mới đầu Ái-Quốc đã làm cho máu chẩy thành sông để chia rẽ người Pháp người Nam rồi. Như vậy thật là một điều rất trái ngược ! Nhưng kể ra việc gì của Ái-Quốc chẳng trái ngược ? Đến cái biệt hiệu của cũng rất trái ngược đối với cái chức đang viên cọng sản Ng.-Ái-quốc chẳng nghĩa là một người họ Nguyễn yêu nước là gì ? Đã nghĩ đến quốc gia mà còn vào đảng quốc tế ru ?

(Trích một bài của ông A-E BABUT trong Revue Franco Annamite)

Phong rao hỏi chợ Biênhòa

Ai đi nhắn bạn Đồng Nai
Đầu ma-xuôi cũng chớ sai ngày về
Ngày 6 7, 8 Mai
Về đây ta nối lời thề ba sinh
Mong sao gương vỡ lại lành
Bui hồng ai kẻ mắt xanh thì về

Nguyễn thị Nhi

ĐỖ-NHƯ-LIÊN
210 Rue d'Espagne 210
Bán đủ đồ phụ tùng xe hơi
Bán đồ đồng khí giá rẻ hơn mọi khác

91 R. d'Espagne 91

Cho mướn và sửa máy viết (machine à écrire) có trở bán đồ đồ phụ tùng về nghề máy viết. Bán đồ sum nhiều món rất đẹp. Khắc con dấu làm mộ bia đá cẩm thạch giá rẻ tốt, khắc hình vô đá vô thau. Làm médaille chữ nổi giống theo bên tây lắm.

Phấn thu cúc

Màu trắng như bông bưởi, màu hồng như hoa hường sẽ làm cho quí bà quí cô xin đẹp như cành hoa tươi. Tính chất phấn Thu-Cúc toàn là đồ nội hóa, chế tạo tinh khiết, mát, thơm ngọt diệu, giữ được nước da mịn-màn tươi trẻ luôn luôn.

Giá tuy rẻ tiện cho quí bà quí cô dùng được thường ngày nhưng mà phẩm cách trọng thể của phấn không bao giờ mất được.

1 ve nhỏ: 0$20 — 12 ve 2$00
1 ve lớn 0.40 — 12 ve 4.00
1 litre 6.00

Trừ bán: Mme Nguyễn-thi-Kính gốc chợ mới Saigon 233 Frère Louis Saigon, 72 Rue Lagrandière Saigon, 74 Rue Huỳnh quang-Tiên Saigon.

ECOLE PRATIQUE DE COMMERCE
Union sténographique suisse aimé Paris
7, rue René Hé-aud
Saigon (Tândinh)

Chuyên môn dạy các khoa thương mãi Bút-toán, Đánh - máy, Chữ - tắt Pháp văn, văn văn.

Riêng khoa chữ tắt bổn - trường thay mặt L U S S A P. dạy học xong thi tại Saigon, lấy bằng cấp bên Tây.

Bổn-trường cho các bạn thanh-niên hàm mộ về điều chữ tắt «Aimé Paris» hay rằng chẳng luận là có học nơi bổn trường, nên đợi từ đây đến Dimanche 2 Juillet có mở cuộc thi «Concours de Vitesse» đăng phát cấp bằng bên Tây gởi chứng cho. Hạng đầu ngày 25 Juin hết thâu đơn.

Directeur : LƯƠNG-VĂN-HẬU.

Diplômé d'Ecole Supérieure de Commerce.

Titulaire des Certificats d'Etudes de l'Enseignement Commercial Paris, Ancien Caissier Comptable des Sociétés Commerciales, Industrielles et Agricoles, Expert-Comptable près les Tribunaux. Chef de la Comptabilité d'une maison de Commerce Saigon.

NHÀ VẼ TRUYỀN THẦN
74 QUAI CHOQUAN, EN FACE GARE JACCAREO-CHOLON
VẼ HÌNH THẬT GIỐNG, KHÔNG GIỐNG GỞI TRẢ LẠI
FUSTE NOIR 2$70
Sơn 6o 7$00
NGUYỄN VĂN KHUÔN ARTISTE PORTRAITISTE
PEINTURE A L'HUILE
O XA GỞI CRR

Con rắn chín đầu

Các thế hệ phong tình muốn cho lành tân ẹc và không hại sanh dục thì viết thư kể hạnh cho thất kỳ gởi cho M Bình-Thành-Sang ở Cainbom (Vinhlong) thì sẽ có đủ phương đối chứng trị bịnh tận gốc và thuốc sẽ gởi Contre Remboursement.

Ở Saigon có gởi tại hiệu Nguyễn thị Kính.

Banh Nội-hóa bằng Caoutchouc

Quí vị nào muốn mua sỉ banh caoutchouc vô bán không [illegible] hãy đến tại nhà in Đức-Lưu-Phường 158 rue d'Espagne Saigon. Bổn chủ mới là nhà chế tạo và sản xuất nhiều ưu thế.

TRÀ « VIỆT-THÁI »

Thơm ngon, uống mát, mau tiêu, bổ ích, cả nhà nước cùng viện Pasteur thí nghiệm, Việt-Thái thầy tiên-Việt-Thái Mẫu-đơn.

Chủ-nhơn: **PHẠM-HẠ-HUYỀN**
36, Sabourain Saigon — Télép. 281
Cần nhiều Đại-lý ở các làng các chợ nhỏ.
Huê hồng nhiều, thể lợ đã.

TIỂU-THUYẾT CỦA ĐUỐC NHÀ-NAM N · 5

TÂM-LÝ TIỂU-THUYẾT

TÌNH - ĐỜI

của LÊ-QUANG-KÝ

Bà quẩy ầm ầm nghe điết tai, hoặi hay thở muốn không ra hơi, mạ con bà huyện không quen nên kiến ông tú đi, người mẹ nói gọi theo sau cô con, chạm rải ra xe ô-tô, tay còn cầm khăn quạn buội. Ông tú đưa bà huyện cô Trinh-Sáng ra xe; theo sau một vừng buội hồng, cái xe êm ái từ từ khuất dạn, Cao-lầu Lâm hãy còn đứng, khoanh tay ngó chỗ xe chạy, trí chàng vỡ vẩn đâu đâu, trên đầu trời nắng như đổ lửa, không bội đen mù cùng vẻ như thường. Lo ra hoài, không sắt kỉ, chàng nhớ cái miệng cô Trinh-Sáng chúm chím cười; mắt đôi khi liếc ngó chàng rất hữu tình, nhớ luôn lời nói thanh thao, tiếng «da» ngọt ngào, chàng ngơ ngẩn, chàng thấy trong trí cô đang đứng kề bên chàng, cô cười rất hữu duyên, chàng cô đang cất nghĩa về cách chạy máy móc cho cô nghe, coi bộ cô ưa ưa nghe, ưa.

Chàng nghe trên đầu nóng như lửa thì vội vã mau gót vào lầu ông tú không thể ngồi làm việc được bèn xô ghế đứng dậy về bên nhà lên văn nằm lấy bảo ra xem giải muộn. Đã lát qua lát lại ba bốn tờ báo nầy, lật đã tờ nầy buông xuống hết tờ khác, lâm như vậy trót nửa giờ đồng hồ mà chàng không đọc đặng một chữ.

Đồng hồ treo trên vách văn gõ chầm rất bon... bon, ông tú giựt mình đếm hoài mà không nhận được mấy tiếng. Thầng Quá cho chàng hay đã mười một giờ và mời chàng dùng bữa, chàng bảo nó đọn cho dẫn công và vợ nàm Đi ăn, chàng không đói, thấy thầng Quá đi ra nhà sau, ông tú lôm cóm chỗi dậy mất ngó ra sân, gương mặt buồn bã. Chẳng biết ông tú suy nghĩ làm sao mà ông thở ra, kéo gối nằm xuống lấy tờ báo dậy lên mặt, dân thợ ăn cơm nơi nhà sau, thầng Quá thấy chủ nằm sự dùng giấc ngủ, nhẹ gót ra khép cửa kéo chỗi yên một nhựt. Ông tú nằm không yên ngồi dậy ngửng mặt lên đòm đồng hồ chàng thấy đồng hồ đi sao quá chậm thì nóng lòng chớ! chàng làm cho mất trời đi mau đặng thì chàng dầu có ngồi trông tới giờ đặng gặp mặt người ấy chàng mơ tưởng.

Bữa chiều ấy, tu tài Cao-lầu Lâm kể công làm việc, máy cu chạy, thổi thức, trong lòng xao xuyến, ông tú chạy qua nhà máy rồ chạy về nhà. Mới 3 giờ, sau khi lâm rửa thấy ông tú đang đứng trước tủ kiếm thất rờ gát đầu chẩy qua một bên lăng mướt, mình mặc áo sơ-mi bằng cờ rếp bông, cái rờ gách rằn luồng trong cái cổ áo tăng lũ cứng lại lăng ngời, sau khi thất rờ gách, cạo nặt, chải tóc «à la mốt» ông tú mang một đôi giày vàng «mỏ vịt», mới đánh dầu, mặc một bộ đồ nữ xám ông tú tính đã quá sớm mà mẹ con bà huyện lại càng tính sớm hơn nữa, sửa soạn vừa xong thì ra cái xe Fiat của bà huyện đã đến trước cửa bước xuống xe cái đầu chào bà huyện, và khi day qua phía cô Trinh Sáng, chàng thấy cô cười chúm chím thì cười tả lơ, cô Trinh Sáng cúi đầu.

— Mẹ con tôi trông ông tú. Cha ông tú qua sớm dữ, bà huyện ve cựu và nói :

Cau nói tuy điều cơ song ông tú thốt nhạt thường như mẹ con bà huyện biết hết trong lòng mình, chàng cười mặt hơi sượng, sùng, cô Trinh-Sáng nghe mẹ nói câu ấy thì cô không nhột nhạt hay sao. Mẹ cô trông đủ đành, con cô vì sao mà trông ông tú ? Cô dòm xuống, lăn lần đôi má cô ửng đỏ.

— Mời ông tú vào nhà, bà huyện nói :

— Bây giờ cũng chiều, tôi sợ phiền ông bà trông nên ngồi sơm, ông tú đáp :

— Ông tú có lòng quá, mẹ con tôi cám ơn nhiều bà huyện nói:

— Dạ cám ơn, là lỗi, còn bà và cô hai có lòng tốt mời qua bà huyện, và khi day qua phía cô Trinh Sáng, chàng thấy cô cười chúm chím thì cười tả lơ, cô Trinh Sáng cúi đầu.

Đồng cười xòa bà huyện và [illegible] nói gọt theo sau ông tú kể cô Trinh Sáng bà huyện mặc áo cẩm nhung đen, quần cẩm nhung trắng, mang dép da cũng như mẹ cô Trinh Sáng mang dép da màu hường, sau quai nhung thắt trên, lòi hai bàn chơn dưới cái quần cẩm nhung trắng, cái lưng cho phù bởi cái vạt áo bà ba có mặt trên cùng bằng cẩm nhung trắng, Mặt cô không dồi phấn, má cô không điểm son, cổ cô chỉ đeo một sợi giây chuyền lòng thòng trước ngực mộ miếng mề đay bột xoán tai cô cũng đeo đôi bông đầm như thường bữa.

— Mời ông tú ngồi, ngồi, ngồi đi, ông tú, bà huyện nói.

Mốc nón xong, kéo ghế ngồi, ông tú thấy cô Trinh Sáng đi thẳng ra nhà sau, rồi trở lên trên tay cô bưng hai tách nước, cô liết mẹ rồ dòm ông tú cúi đầu.

(Còn nữa)

Những đều hại lớ'n

(Tiếp theo trương nhứt)

nếu bỏ' vì người bán rồn muốn [illegible] 1 năm, thì giá lên tới ($ 0 hay là hơn nữa. Mà hễ [illegible] lên cao chừng nào thì phần [illegible] hoá-đồng của chủ hội đặng tăng thêm chừng nấ'.

Nào theo ế'à bản 0$20 một chai [illegible] nước mắm, thì tiền huê hồn của chủ hội đặng 0$01 mỗi năm bán đặng 28 926 000 chai là thì số tiền huê hồng lên tới $ 289 260$. Thành ra ông chủ hội ấy đã ăn lương thấp ít nữa là 1000$, có nhà cửa ở xe cô đi, rồi lại đặng lành luôn số bạc huê hồng hơ 289 nghìn đồng nữa.

Có đó mà coi có phải là bế-ngày mấy nhà làm nước mắm xứ-nhau lại làm quá nhọc kiếm lo để cho mọi mình ăng chủ hội ấ-hưởng hết chăng? Ấy là một đều bất lợi nhứt cho nhà làm nước mắm vậy.

Hội còn buộc mấy nhà gởi nước mắm bán lẻm sao thì làm không đặng đổ nước mắm trong khe của hội quá 30 ngày. Vậy nếu để bao 30 ngày ấy, không như muốn bán nước mắm giá rẻ hơn từ 1$ ($17 một lí để lấy cho đủ tiền trả lại cho hội, mà nếu bán không hết đặng, thì chủ nước mắm mỗi lần sao mà tiêu cho hết nước mắm mình đó, vậy có phải là buộc mình bán rẻ hơn giá ấy rồi chịu ở phụ thêm tiền nhà mà trả lại cho độ cho hàng chăng?

Ấy là đều bất lợi cho mấy nhà bán nước mắm.

Hội còn buộc các nhà làm nước mắm phải làm nước mắm cho đúng thể lệ của Chánh-phủ định. Nếu hội nghiệm cứu mấy nước mắm làm sái thể lệ định thì người chủ phải chở nước mắm ấy vỉ, tốn hao mình phải chịu đã đành, lại còn bị phạt theo luật hình điện nữa là khác như vậy thì sẽ rồi ro vì muốn sửa hay cải chi khác, mà bị mất nước mắm trở hay là không đúng theo lệ định, thì rõ là thiệt tại cho người làm nước mắm ấy lắm. Ấy là là điều bất lợi cho các nhà làm nước mắm.

Hội định thêm rằng nếu ngày nào các hội-hiệp tác làm nước mắm mà đã nhập vào hội chuyên độc-quyền bán nước mắm ở đó mà tiền dự trữ đã mua cái cơ sở của hội mà dùng và có đã tiền dư mà cho các nhà làm nước mắm mượn trước trong hạn một tháng như đã nói trên đây, thì hội cũng phải cứ ý như trước mà trả tiền huê hồng là 5%, sẽ tiêu bán, cho ông chủ hội, và cũng phải cứ mua xe chai và nút xe hermétiques của hội mà dùng hoài. Ấy là bốn đều bất lợi cho các nhà làm nước mắm. Khi đem nước mắm vào khe chánh rồi, người gỡ nước mắm bán ra phải đặt một người thay mặt cho mình để coi cho hội đổ nước mắm vào bài và đậy nút lại. Nếu mà số nước mắm gởi đến 2, 3 chục ngàn lít, người ấy phải đợi tới mấy ngày mới về đặng. Ấy là năm điều bất lợi cho các nhà làm nước mắm.

Còn một đều bất lợi nữa, là hội buộc nếu các hội hiệp tác của các nhà làm nước mắm, mà có rã ra rồi, thì các nhà làm nước mắm phải đóng 15 đồng vì tên điều lệ vô hội đó. Nếu bán nước mắm, cũng phải xử riêng từ người mới thì hành hà lệ định và trên đây. Vậy thì trong hạn 15 năm kể từ ngày lập hội độc-quyền bán nước mắm Bình-thuận rồi, thì mấy nhà làm nước mắm đã ký tên chịu vào hội nầy không thể nào mà ra khỏi hội đặng. Ấy thiệt là bị cái nạp thuế nhứ trong 15 năm nầy đó.

Những đều bất lợi kể trên là vì phần mấy nhà làm nước mắm đã nhận vào chưn hội độc-quyền bán nước mắm chịu.

Còn cái hại lớn hơn hết mà vì phần dân Nam-kỳ ta phải chịu, là sự làm cho ta phải trả giá nước mắm lên bằng 2 bằng 3 giá ngày nay, vì miễn thời giá nước mắm của ta thường dùng là 0$30 mỗi lít nhằm 0$10 mà lít còn đến khi hội độc-quyền bán nước mắm Bình-Thuận thành lập rồi, thì ta phải mua mỗi lít tới hai ba các. Có phải là mỗi năm dân Nam-kỳ ta phải tốn thêm tới năm sáu triệu đồng bạc vì phần mua nước mắm mà dùng chăng?

Vả chăng, nước mắm là một đặc thực của nước của dân Việt-nam ta, cũng như gạo, như muối không thể giảm hơi đặng. Thế mà trong xứ bị nạn không hoàng như vậy, mà các nhà tư-bản lớn như hãng làm ve chai và nút chai, của muốn kiếm mà làm bạc ta thêm nữa như vậy, ta há làm bình ngồi bó tay, mà chịu nạn ấy nữa sao?

Vậy thất thảy dân Nam-kỳ ta phải chung lưng đâu cật lại mà xin Chánh phủ đừng giúp sức cho hãng ve chai và hãng nút chai lập thành hội độc-quyền bán nước mắm Bình-thuận mới được. Nếu chúng ta không kêu lòng lo kháng cự cái độc-quyền nầy, thì chúng ta phải mắc cái nạn sẽ đến đây lớn hơn mấy lần cái nạn độc-quyền thương khẩu Saigon phải lên ra cách mười năm trước; là cái bằng một trăm một ngàn cái nạn độc-quyền xe hơi chở hành-khách trong thành-phố Saigon-Cholon bây giờ.

Xin anh em dân Namkỳ ta phải nhứt lòng để ý vào cái vấn đề nầy và xin Chánh-phủ nhậm lời yêu cầu của dân chúng bày trên đây.

Trong bài sau tôi sẽ nói cho công chúng biết rõ hai cái hại gì lương lo tổ chức hội độc-quyền bán nước mắm đây là hãng nào và những người Annâm nào không suy xét cho kỹ để đem công giúp sức cổ động cho hội nầy thành lập.

Độc quyền ôi, là Độc-quyền! Đồng vì mấy mẫu hơn mười mấy năm nay, dân Nam kỳ ta mắc phải o hoài, sự hoài, vì mới vừa giải khỏi nạn độc quyền nầy, thì lại cái nạn độc quyền khác muốn đến lên. Đến ngày nay, chúng ta đương bị nạn kinh tế khủng hoảng gần hết cơm ăn, gần hết áo mặc, mà mấy cô muốn giải thêm mà hại thêm nữa. Có phải mấy đại ác chăng? Độc quyền ơi hỡi Độc quyền!

Lê-quang Liêm
dit **Bảy**

Vạn quốc tiết kiệm hội

HỘI NẠC-DANH PHÁP ĐỂ HIỆP VỐN

Tư bổn của Hội là $ 000.000 lượng và 8.000 000 quan phật-lăng

(Tất cả đã đóng rồi)

QUẢN-LÝ CỘI ĐÔNG-PHÁP, 26, đường Grandiere — SAIGON
Chi nhánh ở tại Hanoi, số 53 đường Francis Garnier

Hội tư dưới quyền kiểm-soát của Chánh-Phủ Đông-Pháp Tiền dự trữ có để tại kho.

Vạn-quốc Tiết-kiệm hội HỒI VỐN NHỮNG VỀ TIẾT KIỆM

Kỳ xổ số ngày 28 Avril 1933

Ông Duperron, Tổng-lý Pháp Đông Ngân-Hàng thuộc viện bản Trí-Sự Cố-Vấn Chủ-Tọa.

Ông Joseph Fauquenot và ông Nguyễn-văn-Đạo thị chứng.

Xổ số lần thứ sáu mươi bảy cho vé

Cách thức số 2

Hạng bộ số 1117 được ra:

Trong hạng bộ 1117 nầy có bốn vé Tiết-kiệm, đóng đủ kỳ số 4740 — 310 — 1729 và 8030

Vé Tiết-kiệm số 4740 của ông Phan-khánh-Ngọ, ở Saigon đường Mac-Mahon, số nhà 72, được hồi lại theo giá tư-bổn của mình để là:

MỘT NGÀN-ĐỒNG

Vé nầy vô số ngày 1er Mars 1932, đóng đặng 14 kỳ mỗi kỳ là 8 đồng, cong lại là: $ 112

Vé Tiết-kiệm số 310, của ông Dương-tấn-Bửu, con của ông Dương-tấn-Thân, Thương-gia tại Biênhòa, được hồi lại theo giá tư-bổn của mình để là:

NĂM TRĂM ĐỒNG

Vé nầy vô số ngày 16 Aout 1932, đóng đặng 9 kỳ, mỗi kỳ là 4 đồng, cong lại là: $ 36

Vé Tiết-kiệm số 1729, của ông Bùi-ngọc-Dang, thơ ký sở Thương chánh, đường des Changeurs, số 105, tại Hanoi, được hồi lại theo giá tư-bổn của mình để là:

NĂM TRĂM ĐỒNG

Vé nầy vô số ngày 14 Novembre 1932, đóng đặng 6 kỳ, mỗi kỳ là 4 đồng, cong lại là: $ 24.

Vé Tiết-kiệm số 8030, của ông Lê-văn-Dinh, ở Saigon, đường Charner, số 46, được hồi lại theo giá tư bổn của mình để là:

NĂM TRĂM ĐỒNG

Vé nầy mới vô số ngày 22 Avril 1929, đóng đặng 49 kỳ, mỗi kỳ là 16 đồng, cong lại là: $784.

Vé Tiết-kiệm số 000, của ông Võ-văn-Thương, số Bửu tín tại Lefèbvre, được hồi lại theo giá tư bổn của mình để là:

HAI TRĂM NĂM CHỤC ĐỒNG

Vé nầy vô số ngày 3 Mars 1933 đóng đặng 2 kỳ, mỗi kỳ là 2 đồng cong lại là: $4.

Xổ trả tiền lời cách thức số 3

Tiền lời trả kỳ nầy là ...$411,66

Ông Yves Neraz, phó Thanh-biện tại Kratié được ra hưởng tiền lời nầy. Song vé nầy là vé phần tư, nên đặng hưởng có một phần tư tiền lời.

Ba vé phần tư kia thì chiếu theo điều-lệ, phải trả cho ba vé phần tư kế theo số thứ tự biên trong sổ.

Ba vé phần tư kế theo là: vé số 1000 của ông Yves Neraz, phó Thanh-biện tại Kratié; vé số 1004 của ông Tran-van-Lun, cựu Giáo-tập tại làng Nhơ-Mỹ, Cholaun, và vé số 1009 của ông Nguyễn-van-Mang, Thơ-ký sở Thương-chánh tại Tourane.

Bốn vé nầy được hưởng mỗi vé một số tiền lời là $ 102,89

Xổ số hồi năm [illegible] ngày thứ Hai 29 Mai 1933, [illegible] giờ chiều tại Hãng Chánh của Bổn-hội bên cửa Đông-pháp ở đường Chaigneau, số 26, Saigon.

LƯU Ý: Hội cần dùng nhiều người có đủ tư cách làm Đại-lý cho bổn Hội.

Xin hỏi cho biết

Hôm trước, nhà thuốc hiệu Đức-Trọng Annam có gởi tới cho chúng tôi một bức thơ và một ve thuốc thiên thời làm kiểu. Thơ ấy, mà thuốc nầy nói cho không thứ thuốc đó cho không thứ thuốc thiên thời đó làm phước và nói có bán nhiều thứ thuốc để lấy lời làm sở-phí in kinh in sách phát không cho người ta đọc.

Nay có người gởi tới bài nầy để hỏi bề việc đó, xem ra cũng hữu-lý, nên chúng tôi xin đăng lên cho công đường dư luận. Đ.N.N.

Tôi thấy trong quí báo có rao rằng nhà thuốc hiệu *Đức-Trọng Annam* thì thuốc Thiên-thời, một việc làm phước như vậy, ai cũng hoan nghênh lắm thành cả. Nhưng đều sự nói bán thuốc lấy lợi để làm sở phí in kinh sách cho Không, tôi chưa dám tin là sự thật, vì chưa dám tin nên tôi xin hỏi nhà thuốc ấy.

Thấy hiện thuốc nầy đăng quảng cáo trong nhiều tờ báo quốc văn bảo thuốc của mình bào chữ không kiếc gì là thần được. Cũng có một vài thứ người ta mua uống báo là thuốc hay thiệt, chớ không phải nói ngoa, vậy mấy bài quảng cáo rủ rê đồng-bào mua thuốc đó, mình không thể nói được.

Có đều không hiểu tại sao nó thuốc hay bán giúp cho đồng-bào trị bịnh mà thôi, lại bán mắc quá, không thua gì thuốc tây thuốc ngoại? Có phải làm quảng-cáo nói sao thì nói, sao lại lợi dụng hai tiếng *đồng-bào* làm chi? Đồ thế đồng bào ta dễ lợi dụng ấm sao? Đã vậy mà làm một đạo đức, nói in kinh sách cho không, sự thế là gạt lòng mến của đồng-bào để thu lợi cho nhiều, chớ hiệu Đức-Trọng Annam in kinh lấy sách hồi nào? cho không at đâu?

Tôi viết bức thơ nầy, không phải có ý công-kích thuốc của hiệu ấy, vì là thuốc công có làm cho nhiều người lành bịnh thiệt. Nhưng tôi rất bất bình về cái lý gỏi lành xào lợi-dụng đồng-bào và lòng mê-tín của người ta, cũng như bao nhiêu kẻ khác hễ có gì muốn thủ lợi thì cứ kiếu réo đồ gọi-bảo thôi.

Huỳnh trọng-Nghĩa
passage Arfeuille — Saigon

Sổ hiệu 1.108 S

Ấy là giấy số thứ bảo của ông Phạm viết Tiếu, tổ ý sự ở đó Saigon.

Người bán chúa nhựt rồi trước khi đáp xe đi Vinhlong, thì ông có đi viếng anh em ở Gia-định để ở gần, khi về Saigon đón đi xe autobus cũng xe điện. Rồi ông đánh rơi cái bóp phơi, có cả giấy tờ nầy khác và cả giấy thông thân số 1.108s.

Vậy thì ai có bắt được, thì xin đem lại báo quán, số 72, Rue Lagrandière, trả lại, ông Thận sẽ đền ơn xứng đáng.

Phải coi chừng

Đồn ông, con trai phải coi chừng cái bịnh ngoại cảm nội thương cho lắm.

Ai rủi mang lấy bịnh ấy, thì xương cốt nhức mỏi thân thể tiêu tụy, tinh-thần đã dưới, biếng ăn, biếng ngủ, mặt nhọc tối ngày, sanh ra chán nản cả mọi việc, tối ngủ chiêm bao mộng mị, đi tinh.

Muốn được mau mạnh, phải uống thuốc bổ DI TINH, hiệu ĐỨC-TRỌNG ANNAM nhân nó, đã sao năm nhánh.

Thuốc nầy là một thứ thuốc thần-tiên tất linh-nghiệm. Ai ai cũng đều công nhận như thế cả.

Mỗi ve giá 1$00: Có gởi bán nơi cửa hàng cô Nguyễn-thị-Kính, 30 Aviateur Garros Saigon, Phạm ngọc-Thổ Institution Châu đốc, Tăng Minh Nhơn Phan thiết, Annam, Bazar Điểu Sport Gocong.

Librairie Nghĩa Trong Boulevard Sainteno Cantho, Bazar Nguyễn-thành Liêm Vinhlong.

Giá thang tin tức

Giá lúa tại Chợlớn

Ngày 2 Mai 1933

LÚA	
Mỗi tạ 68 kilos	
Gocong	1.63
Bentre Bair'	1.65
Bentre	1.58
Mytho-Tanan	1.58
Cai-Lay	1.58
Cai-Bè	1.58
Vinhlong	1.58
Bakê	1.58
Can-Chong	1.62
Cang-Long	1.62
Travinh	1.62
Bai-xau	1.61
Baclieu	1.68
Rachgia	1.75
Phuoclong	1.75

CAO MÊN	
Omon	1.58
Cairang	1.58
Thot-not	1.58
Longxuyen	1.58
Chaudoc trung	1.62
— Bạc	1.27
Tanchau	1.17
Sadec trung	1.53
— Bạc	1.27

GẠO	
Mỗi tạ 60 kilos	
Gạo N° 1 25°/₀ tấm	
Gạo N° 2 40°/₀ tấm	
Tấm 1-2	1.95
Tấm 3-4	1.70
Cám trắng	0.60
Cám lức	0.35
Bắc lúa vo	10.00
Bắc gạo	21.00

TÀU TỚI

Pháp lại

Par avion	4 Mai
Dupleix	11 Mai
André Lebon	3 Mai
Cap Saint Jacques	13 Mai

Ở Tàu và Nhựt về

Artagnan	12 Mai
Min	19 Mai

Ở Bắc và Trung-kỳ về

Kouang-Si	29 Mai
Compiègne	15 Mai

Ở Singapore qua

G. G. Merlin	4 Mai

TÀU ĐI

Qua Pháp

Par avion	7 Mai
D'Entrecasteaux	3 Mai
Kouang Si	3 Mai
Cap Tourane	5 Mai
Min	22 Mai
Compiègne	19 Mai

Ra Bắc và Trung-kỳ

Claude Chappe	4 Mai
Dupleix	14 Mai
Cap Saint Jacques	16 Mai

Qua Tàu và Nhựt Đi Java

André Lebon	6 Mai

Đi Singapore

Nghỉ mát Dalat

Năm nay ai đi nghỉ mát Dalat cũng nên kiếm nhà ngủ Võ-văn-Dung mà ở, vì nhà-ngủ mới lập ra, theo đúng kiểu âu-tây, rất sạch-sẽ mà lại rẻ tiền. Nhứt là về sự ăn uống lại dễ dàng lắm. Có giá đặc-biệt cho học-sanh.

Hôtel du Marché de Dalat
Téléphone n° 28
Võ-văn-Dung, Propriétaire

Muốn hỏi cho rõ ràng, xin do nơi M. NGUYỄN-VĂN-NHAC, 82 rue Pellerin Saigon.

ĐỂ DỤC LÒNG TIẾT KIỆM CỦA BÁ-TÁNH

VIỆT-NAM NGÂN-HÀNG
MIỄN-NẠP — KIỆM-CẦN — ĐOÀN-THỂ

Muốn giúp cho quí vị nào lo tiện tận chúc định tiền dư mỗi ngày, đặng để dành cho các con của quí-vị, hay là phòng hờ khi nước sự lúc về sau, nên Công-ty VIỆT-NAM NGÂN-HÀNG, có mua bên Pháp nhiều hộp bỏ ống bằng sắc, xi-kền tốt đẹp để riêng phần quí vị dùng.

Bổn Ngân hàng cũng đã nhứt định trả thế cho quí vị tiền cò mà phải dán trong cuốn sổ « Tiết kiệm » của quí vị lúc quí vị đến gởi bạc.

Lại nữa, muốn thêm tiện bề cho quí vị nào mắc làm việc bằng ngày, bổn Công-ty sẽ để cửa tới SÁU giờ RƯỠI tối, mỗi đầu tháng, từ MỘT tây cho tới NĂM tây, trừ ngày thứ bảy và chúa nhựt.

VIỆT-NAM CÔNG TY BẢO HIỂM XE HƠI

Công-ty nặc danh vốn 200 ngàn đồng
Hội-quán: 54 56 đường Pellerin, Saigon
Télégramme: ASSURANA
Giây thép nói: 746

1° Giá tiền bảo kê rẻ hơn các hàng khác
2° Khi rủi ro bồi thường mau mắng

TIỂU-THUYẾT CỦA ĐUỐC-NHÀ-NAM — N° 102

LÒNG NGƯỜI...

VỌNG-VÂN

CHƯƠNG THỨ BA

3.—Công khó 15 năm.

— Ai cưới con gái độc-phụ trong vườn chăng?

Người đàn bà không hiểu nổi tiếng mà nhìn ở kín đáo.

— Ở đâu?

— Đó cái nhà khách bên đó, phía cây điệp đó. Chàng rất giàu mà lịch sự trai lắm...

Nàng thiếu-nữ ấy nghe nói có lẽ là người điện thì bối-phi, đáng ngày như dại. Thôi, phải sao nay vậy. Mình đã tận tâm mà việc không thành là tại trời. Bây giờ, phận mình như bọn, lo rửa như không được, thì phải lo tính lấy khác. Mệ auôi mình có nhắm mắt rồi, mình hãy đắt cô Nhung lánh đi phương xa, làm lo làm ăn mà nuôi em...

Nàng đương tính toán, lo phương thối bước, vụt nhớ mơ màng mấy tên kẻ trong mục *hỉ lin*; nàng lõm cõm ngồi dậy, lấy đoạn báo đọc lại

« ... *Tân-nhơn là ông Phan-cẩm-Liên, con gái độc-phụ Phan-vĩnh-Tường*, châu ngoại ông Cheney...»

Ông Cheney là ông Tây già cho nàng hai chục đồng bạc ngày xưa. Nàng nhớ tới ông Cheney thì phát tức giận lắm sách, tức giận như kẻ đi lạc đường, như đã không vâng lời người ngay chỉ nẻo thẳng.

Phận số thiệt vô đoan! Họa hay thiệt khó tránh! Trời xui cho hồng được giáp mặt với ông Cheney, lại xô bước cho gặp anh Phan nọ.

Ông Cheney là một ông lão nhơn đức, ôn lương như vầy mà có châu ngoại gã cho một tên cường khấu vô danh như tên *Phan*!..

Nàng lật đật đi tha một bộ đồ hàng đen; dân con Nhung nghỉ học một bữa, coi nhà, rồi nàng xách khăn ra đường kêu xe kéo ra đi; con Nhung không dám hỏi chi nó đi đâu; chỉ Thâu đã xách rổ đi chợ.

Thị-Hai lên xe kéo rồi suy nghĩ coi phải đi đâu. Nàng tính phải đi đó trước cho chắc chắn đã rồi sẽ liệu phương mà an cần cái đám cưới gấm ghê kia.

Xe kéo ra tới đường Bangkok, nàng thấy xe hơi đậu chật đường, thiên hạ chen nhau nó nức trước nhà ông Cheney thì nàng không còn nghi gì nữa. Gần tới cửa rào, nàng xuống xe rồi vẹt người ta, chen vô xem cho tận mắt.

Quỉ! Bây giờ phải làm sao?

Quản khốn thiệt! Một tên khốn nạn, tới ác đẩy đây, ngồi đó không biết ngày nào, bỗng tình cũng có lúc, mà để cho nó phối hiệp cùng trương với cháu ngoại ông Cheney là con nhà phiệt-luyệt, danh tiết trắng sạch như giá trong, thì còn gì luân lý?

Trong nhãy mắt nàng đã nhứt định.

Nàng quáy ra lộ, thốt lên xe kéo, biểu xa phu chạy ngay lại bót giếng nước.

(Còn nữa)

HÃY HÚT THUỐC TAM SẮC
LÀ MỘT THỨ THUỐC THƯỢNG HẠNG

CIGARETTES NATIONALES

HÚT ĐÀ NGON MÀ LẠI KHÔNG KHÔ CỔ

Hãy hút thuốc điếu hiệu

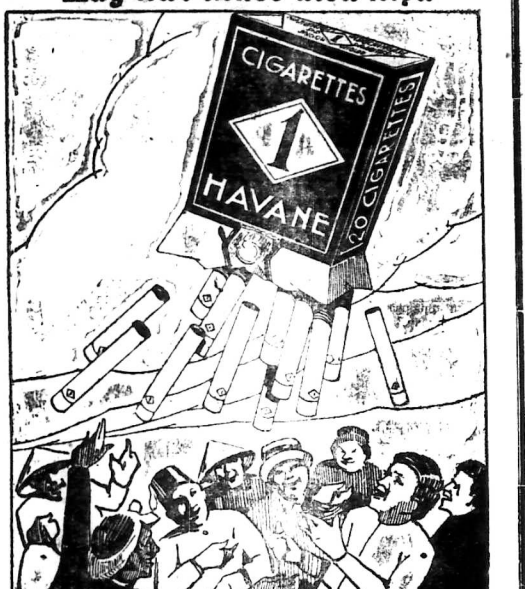

Mỗi gói 6 xu

COTAB
DISTRIBUTEUR

CASINO

HÁT BÓNG NÓI RA TIẾNG

Từ bữa thứ sáu 28 Avril tới thứ năm 4 Mai 1933

«Lão thầy tu yêu nghiệt»

Diễn giả :

RASPOUTINE

và

Conrad Veidt

Thế giới thời sự nghe tiếng nói rõ ràng

MỚI HẠ GIÁ :

Matinée et soirée

Loges Galerie-la place.....	1$50
Loges Parterres »	1.00
Fauteuils »	0.80
Militaires Baignoires	0.60
Quatrièmes »	0.30
Enfants »	0.20

Giá chắc không tiền chi thêm

EDEN

HÁT BÓNG NÓI RA TIẾNG

Từ bữa thứ tư 26 Avril tới thứ ba 2 Mai 1933

M.E.L.O

ảo ma trước tác « MELO » de Henry Bernstein

với

GABY NOLAY VICTOR FRANCEN và PIERRE BLANCHAR

Thời sự thế giới nghe tiếng rõ ràng

GIÁ MỚI HẠ :

Matinée et Soirée

Loges et Fauteuils 1re Série...2 $ 00
Balcon et Fauteuils 2e Série...1 $ 00

Không có tiền phụ trội chi thêm

TRẮNG BÔNG TẶNG CỦA ANNAM LÂM RA

LÀM KHÉO, KỸ CÔNG

NHIỀU KIỂU CHỌN LỰA

NĂM NAY RẺ HƠN MỌI NĂM PHÂN NỬA

La Tortue

Phan-thúc-Trác

16 SABOURAIN SAIGON

Téléphone 995

Trên 16 năm danh tiếng

Thuốc « Nam-Hồng-Tề »

No 6 Rue Jean Monlah à Saigon

Thuốc hà chứng, sang chứ trị chánh mấy bịnh sau đây : Nóng lạnh ban cua, bướu trắng, ho, hết, ăn không tiêu, bón huất đường đại và tiểu tiện đau bụng, đây đa bụng ít máu xanh xao ; đau bà đường kinh không đều, có thai nên dùng thuốc mà đường thai ; con nít đau [illegible] lên và bị cảm tích.

Không bịnh dùng thuốc nầy thường thì con người đang ngồi ăn, ngon ngủ và trở nên phi-mỹ.

NAM-HỒNG-TỀ

CÁCH MUA THUỐC

Ở gần, Xin đến nhà tôi mà mua [illegible] (6 Rue Jean Monlah Saigon).

Lánh hẳn gần-ngân (sonire remboursement) bài thuốc tới, nhà giấy thép cho hay thì đóng tiền tại [illegible] giá kinh thanh.

Giá thuốc :

1 gói	0$40
3 gói	1.40
7 gói	2.90
14 gói	4.00
30 gói	6.00

Có tính bưu bằng riêng cho các quí vị mua và bán lại.

Gởi thư cho tôi xin đề như vầy :

Monsieur J. Thanh
6 Rue Jean Monlah à SAIGON

CAISSIER

Có một vị thương gia thất-nghiệp, trên [illegible] tuổi, tánh hạnh tốt muốn xin làm việc giữ tiền, chịu đóng tiền chưn cao mà lương bổng thấp.

Ai muốn dùng xin viết thư cho M. le Directeur de l'Ecole Gallen.

Thủ-đức Gialinh.

Docteur Tran-van-Ng

Médecine Générale

Dời phòng coi mạch

24 Rue de la Paierie, Cantho

[illegible] 20 m de la Station des Autos

Vụ Trotzkistes ở Tiểu-hình

Toà đã lên án nhiều bị cáo và phạt nặng những kẻ bạo động dùng súng đi ăn cướp

Theo tin tức thông báo bữa trước vụ *Trotzkiste* đã đem ra tiểu-hình sáng bữa thứ hai 1er Mai rồi, do ông Boyer làm chánh-tòa và quan Biện-lý Canavaggio ngồi ghế chưởng-lý.

Có 21 bị-cáo, nhờ năm ông trạng-sư bào-chữa, là MM. Chương, Trào, Lefèbvre, Cảnh và Giáo.

Vụ nầy đây đưa lâu lắm, bạn đân ai cũng trông là một vụ lớn lao quan-hệ lắm, nay mới rõ cũng là một vụ tầm thường mà thôi.

Nguyên có nhiều vị học-sanh ta lâu còn du-học bên Tây, làm biểu-tình ở trước đền Elysée, bị đuổi về đây, bèn hội hiệp nhau lại, để lập hội kín có tánh-cách cộng sản ở trong.

Những vị học-sanh nầy, có ba người bị bắt là Phạm-văn-Chánh Nguyễn-văn-Tân và Hồ-hữu-Tường. Nhưng ba tay lãnh-tụ nầy ít lâu lại chia rẽ nhau : Chánh đi một đường, Tân với Tường đi một ngả. Vậy là có 2 phe, có hội kín. Phe của Chánh thì gồm toàn là hội-viên lao-động trí-óc, còn phe của hai gã kia thì tụ-họp những lao-động thợ thuyền. Phe sau nầy có Thâu đứng đầu vậy. Nhưng việc tra xét Thâu chưa xong nên không có đem ra xử, chỉ vẫn có người trong phe nầy bị lôi ra đó.

Vậy là tòa không phải xử một vụ, mà là xử hai vụ trotzkistes một lược.

Về phe trí-thức lao-động, Phạm-văn-Chánh là chủ gánh Ký-lý ; lúc xét nhà bắt được nhiều giấy tờ và sách vở in cách riêng và đem phát ra ở nhiều tỉnh rồi. Chánh tức là lãnh tụ của phe nầy. Phe nầy công việc hoạt-động người ra việc phát giấy tờ sách vở, thì không có gì phá rối cuộc trị an cả.

Phe nguy hiểm hơn hết là phe của Nguyễn-văn-Thường kêu là Bình — gốc người Hanoi, phe của Tô-Châu và vốn là một thủ-phạm ở vụ bắt cóc ông đốc-tờ Âu. Phe nầy nguy hiểm thật, vì chúng toan cướp súng đạn và thủ-chúng mua súng ống thuốc đạn, trữ ở nhà rất nhiều. Bọn nầy tuy có cỗ-động hô hào cho được đông người lập phe nhưng cũng không có đủ số. Vậy mà ý của chúng vẫn là ý nguy-hiểm, mục đích bốc-lột. Trong phe nầy, có Ng-văn-Thường kêu là Bình là người có dự vào vụ ám sát đường d'Ayot.

Phần nhiều những kẻ nhập vào hai phe nầy, trước kia có chưa trong đảng cộng-sản và bọn nầy có kẻ có người chị là tình-nhân [illegible] (Nói tóm tắt [illegible] tôi ai cũng nhớ vụ ám-mạng năm xưa ở đường Barbier cả). Người đàn bà nầy vẫn là một tay bạo-động, chính nàng cũng có viết bài, viết trắc cho một người anh em đi rồi...

Bữa thứ hai rồi, cả hai phe nhập một là 21 bị cáo kéo nhau ra trước tòa. Về phe «trí thức» thì bàn trạng cáo không kể tội gì hơn là cuộc vận-động mà lôi nói có tánh cách chánh trị và việc phát truyền đơn với sách vở. Bên như phe gọi là « lao động thợ thuyền » thì bắn nốt đều có dan vào nhiều vụ cướp bóc hoặc biểu tình cộng sản ; nào kẻ thì can vào vụ ám mạng ở Barbier, kẻ thì can vào cuộc biểu tình ở Cao-lãnh, kẻ thì thuộc về đảng cộng sản năm 1929 và bị truy tố về thời-cuộc biểu động năm 1930.

Trong đám sau nầy, có kẻ dám tới nơi mặt thám hỏi vì lẽ gì mà bắt một người bạn của mình, nhưng kẻ ấy không biết mình cũng bị bọ hồi truy tầm như ai vậy.

***

Tòa đòi ông cò Perroche ra hỏi, thì ông nầy cũng không khai gì mới mẻ cả. Ông Perroche bảo rằng sở mật thám nhờ bắt được mấy lá truyền-đơn, nên bắt được Chánh, rồi bắt luôn mấy đám «lao động» trí thức», sau nhờ tên Cầu bắt bọn «thợ thuyền» và xét nhà bọn sau đây có khí giới.

Bấy giờ quan chưởng-lý buộc tội. Ngài buộc tội, mà-tỏ ra có độ lượng khoan-hồng, ngài không kể tới Trần-thị-Mười và Quách-ngọc-Liễu vì không đủ bằng cớ buộc tội. Nhưng ngài cho rằng phe trí-thức và lãnh-tụ chi bộ Camau, thuộc về đảng của Thường, và Long, cả đều đồng tội. Đối với phe nầy, ngài xin chiếu theo luật mà trừng trị.

Trang-sư Trần-văn-Chương tướng là biện-hộ cho Chánh, lời lẽ rất khéo léo, và xin tòa đừng thấy tên thanh-niên nầy ra khỏi xã-hội, vì những lỗi mọn của tuổi trẻ chưa có lịch-duyệt nhiều. Ông Chương nói hay lắm, mà ông Thảo cũng tận tâm sửa-nên được chút ý hơn hết, cả làm ông trạng sư đều làm trọn phận-sự của mình.

Sau khi ấy, tòa lui vào nghị, chừng họp lại thì tuyên-án. Đối với phe trí-thức lao-động, tòa độ lượng khoan hồng nhưng có kết án có nặng : đến như bọn bạo-động, phá hoại cuộc trị an, do Nguyễn-văn Thường kêu là Bình, thì tòa làm ăn nặng hơn hết.

Tòa tuyên án như vầy :

Nguyễn-văn Minh kêu là Hoàng, 8 tháng tù vì tội lập hội kín ;

Phạm-văn-Chánh, 4 năm tù treo.

Trần-văn-Luân, 4 tháng tù ;

Nguyễn-hữu-Hoa, 18 tháng tù ;

Nguyễn-văn-Thường, kêu là Bình, 5 năm tù, 100 quan tiền vạ và 20 năm biệt xứ ;

Võ-thị-Bảng kêu là Nguyễn-thị Mỹ 4 tháng tù ;

Nguyễn-văn-Bé, 15 tháng tù ;

Lê-văn-Hồ, một năm tù ;

Phạm-văn-Bông, 4 năm tù, 100 quan tiền vạ và 10 năm biệt xứ ;

Phạm-văn-Lực, 6 tháng tù ;

Đào-văn-Long, một năm tù ;

Nguyễn-huỳ-Minh, kêu là Thị-Minh, 3 tháng tù ;

Nguyễn-văn-Đại, 10 tháng tù ;

Hồ-hữu-Tường, 5 năm tù treo ;

Trần-văn-Trọng, 6 tháng tù.

Còn bao nhiêu bị cáo khác thì đều được thả bổng, thế là xong vụ Trotzkiste vậy.

Cũng có bọn xúi giục ở trong

Nhiều trại chứa dân làm đường xe lửa ở Quảng-Ngãi có xảy ra lắm vụ lôi-thôi

Ở mấy trại xáng (Kỹ-Lâm, Trà-Kiều Au-Phú) và ở mấy trại hãng Lévallois Perret (Chiêm-Sơn, Le-Son...) ở tại tỉnh Quảng-ngãi (Trung-kỳ) có xảy ra nhiều cuộc biểu động, do bọn bạo-động xúi giục.

Nguyên bọn cu-li ở đây không chịu cho bằng đem cu-li khác tới làm, buộc phải mướn dân ở đó mà thôi. Nhơn cơ-hội nầy, có nhiều kẻ đứng ra cầm đầu, xúi giục các nhà thầu-khoán và mấy người lãnh táon (*tâcherons*) hồ bề công việc. Việc bất-thành chúng xúi cu-li phá khuấy và gây rối với các người ấy. Vả lại, chúng còn ăn trộm đồ đạc nhiều lần nữa, nên có-bối cũng có can-thiệp vào thường lắm.

Như 5 sông Ba-Kon (Chiêm-Sơn) bọn cu-li ăn cắp cái cho người ngoài, việc đó bề có sanh sự lôi thôi ; ở Bích-Tâm, có tên Trần-Kiến ăn cắp xi-măng người nom theo lấy lại, chúng nó bắt đánh và trói kẻ lại. Còn ở Au-Phú, tên cai Thận-Quy bị M. Barthe chạy và đánh Barthe nữa. Còn ở Kỹ-Lâm có một bọn không cho cu-li làm việc, kêu M. Barthe, tới chửi, hăm dọa làm dữ...

Hôm nay, nhiều trại làm đường xe lửa đều có sự lôi thôi-như thế cả, sông việc phải ngưng, tòa ấn đang điều-tra bắt được nhiều kẻ xúi giục rồi. Đây cũng tự bọn phá hoại, khêu khích lòng dân mà ra chớ gì.

Bàn cờ Nhựt-Hoa

(Tiếp theo trương nhứt)

Tùng-Cương về nước được hoan nghinh

Tùng-Cương là đại-biểu Nhựt-bổn ở hội Quốc-liên. Sau khi Nhựt-bổn đã tỏ ý bất phục và xin ra hội Quốc-liên rồi, thì Tùng-Cương đi dạo khắp các nước Âu Mỹ, tới hồi cuối tháng rồi mới về đến Đông-kinh. Dân chúng hoan hô dữ lắm, không khác gì hồi Pawong-Trạch ở hội Quốc-liên trở về lúc trước. Ngày 28 Avril, Tùng-Cương đã vô chầu Nhựt-hoàng tâu bày mọi việc.

Vì sao binh Nhựt rút về trong Trường-thành hết ?

Theo điển tín của *Dân báo* ở Cholon đã rồi trên đây, thì binh Nhựt chưa có thể xảy ra cuộc Nhựt Nga đại chiến là vì chưa thấy binh Nhựt rút rịch gì hết.

Song theo tin báo Tân ở Hương-cảng mới qua, thì bữa 26 Avril, các đạo binh Nhựt ở miệt Loan-hà, Xương-lê, thành-linh đã thảo lui hết.

Cớ như lời của một vị yếu-nhơn kia đã nói, thì nhơn vì tình thế trên đảo - Mãn có bề hiểm-nguy nên chỉ Võ-Đông tiếp được mật-điện của Lục-quân-tổng-trưởng bên Đông-kinh là Hoang-Mộc gởi qua, đặc-biệt rằng đối với tân thế ở miệt Trường-thành, Loan-đông, nay chưa thể công ra lâm thế thủ, chỉ để lại nhiều quân giữ chừng mà thôi, còn đại-đội đều bỏ trận địa lui hết.

Vậy có lẽ trên Bắc-Mãn sắp có cuộc Nhựt Nga đại chiến chăng ?

Nay mai ta sẽ thấy cờ của đảng Hitler

Chánh-phủ có thông tin cho biết rằng hai lá cờ của nước Đức : đen, trắng và đỏ và cờ của đảng Hitler đen, trắng, đỏ có đầu hiệu chữ « Vạn » từ ngày nay là chánh thức rồi.

Thế là nay mai ta sẽ thấy trên đỉnh lãnh-sự của nước Đức ở đây có treo cờ của đảng Hitler ấy.

Chính ông cò và cậu lính đi ăn cướp

Ở tỉnh Kanuas tại xứ Lithuanie mới rồi có truyện quái gở như vầy :

Bữa đó một cô thiếu nữ trong nhà ở, chỉ ở nhà có một mình. Cô ta mới nhận được cái mảng-ta 500 đô-la của bà con làm ăn bên Huê-kỳ gởi về cho. Thình lình có hai người mang súng bước vô, sống sộc vô nhà dơ súng sáu ra nạt cô nọ :

— Đưa 500 đô-la đây, không tao giết mầy chết.

Cô trả lời cách tự nhiên :

— Tôi chưa lãnh bạc. Thôi mai mai chủ lại đây tôi đưa cho.

— Được nhơ lấy lời nghe, mai tụ tao trở lại.

Bữa sau cô thiếu nữ thuật truyện cho người làm anh nghe thép nghe. Người nầy tới nấp sẵn trong rỏ nhà cô, chờ hai tên cướp trở lại. Cũng trông là hôm cho qua chuyện, không hiểu quân cướp nghĩ sao mà hôm sau đào lại đôi bạc thiệt. Trong khi đó, người làm ở đồn sở bưu-điện kia rút súng ra bắn hai tên cướp đều ngã. Cướp lật mặt ra coi, có phải là cướp nào đâu, chính là ông cò ở quận đó với một cậu lính của ông.

Chuyện quái lắm thay !

Vắn tắt...

Bữa thứ hai rồi tòa tiểu-hình xử vụ trotzkiste Trịnh-Hưng-Ngẫu có viết giấy nói cho bị cáo, bị mất người biện-[illegible] thấy, lại nói gì với Ngẫu, rồi đắc-[illegible]

Nhiều người sợ Ngẫu bị [illegible] thương lại thì thấy Ngẫu tự [illegible] thường.

***

Giấy gì vậy ? cho người ta nói Ngẫu đưa số liệt-quí tuyên-cử Hải-đông thính phố cho « [illegible] » của mình « cả. Nếu quả vậy thì cũng không thì gì.

***

Sau mai bữa 2 mai nầy, Trịnh-Hưng-Ngẫu có án đình chánh, trong khi Ngẫu được chuyển một người sơn-tăm nói với [illegible] : « Tôi xin mời chú đi về nhà đi, vì nếu chú ở đây một lát nữa chú [illegible] tôi sẽ thật công đắc chú xuống lót ».

Thiết thử người đi đâu cũng lắm phiền [illegible] tốt bơn là ở nhà, e đôi khi không những bài cả bột thất công mà thôi, còn hai lấy cho những người đứng chung quanh mình nữa.

***

Dạo nầy trời nắng gắt, miệt đường Legrand de la Drave có khô nhiều lắm, mà có vẻ chơi nghịch đốt cháy rừng - bừng tính bỏ qua.

Đó là lẽ thiết, do người ta phơn trở nắng có khô, đốt cho [illegible] nhiều. Còn có một thứ - lối nói như lớp đốt cỏ » đó nữa, ở đâu ? thì mấy bữa ở rạp Thanh-xương, nghe nhiều ông điền-giả « thấy ra những lối nói lớn », mấy ông ấy cũng chơi nghịch như người đốt cỏ khô ở nơi kia vậy.

Các nhà thề-thảo hay uống rượu DUBONNET

Kể từ 4 Mai sắp tới

Phụ-nữ Tân-văn sẽ bắt đầu một cuộc cải cách lớn

- Cải cách về nội dung
- Cải cách về hình thức
- Cải cách cho kịp trình độ báo chí Au-châu
- Cải cách cho kịp thời thế mới ở nước ta
- Cải cách theo cần nhựt tân nhựt nhựt tân

Các bạn đồng chí !
Các bạn cảm tình !
Các nam nữ độc giả !
Nam nữ Quốc-dân
Xin chú ý đến ».

Phụ-nữ Tân-văn

Báo-quản P. N. T. V. có cần dùng người đi bán báo và có động.

LẠI THÊM HAI CÁI BẰNG CẤP

DỂ DẰNG NGĂN NGỪA SỰ GIẢ MẠO VÀ SỰ BẮT CHƯỚC KIỂU

Sách thuốc mới của bổn-hiệu đã in xong. Có phát cho không, tại bổn hiệu và các nơi đại-lý của bổn hiệu ở các tỉnh thành. Ở xa không thể tới xin thì gởi thêm 1 cắt có, để làm tiền gởi cảnh thuốc.

Gần đây có nhiều người vì thấy thuốc gồi nhiệt của bổn hiệu kêu là Thiên-Hoa THỐI NHIỆT ĐƠN, nhơn sức hay và sự mau hiệu-nghiệm mà đặng [illegible] người tiêu dùng, nên làm giả mạo và bắt chước đặc tên thuốc hơi giống với chữ THỐI NHIỆT ĐƠN, và tức các vẻ cho tới cái tên, cách gói và nhãn hiệu bề ngoài cũng [illegible] giải nhiệt của bổn hiệu nữa ; làm như vậy đặng gạt những người vì vô ý hay là không đặng biết chữ Hán.

Vậy bổn hiệu trước vì sợ mất danh tiếng của bổn-hiệu, vì có nhiều người vì vô ý mà mua lầm thuốc giả mà không biết chứng đặng không thấy hiệu-nghiệm và có khi cũng hại cho thân thể nữa ; nên bổn-hiệu xin cho qui vị rõ, từ nay trở đi trong tên thuốc THỐI NHIỆT ĐƠN nhãn hiệu CON RẮN của bổn-hiệu có in-thêm hai cái [illegible] bằng cấp (MÉDAILLES) của Nam-Triều BẢO-ĐẠI đã Hoàng-đế và của Kiêm-[illegible] Hoàng-đế đã ân tứ cho bổn hiệu.

Có lẽ nhơn sự in thêm hai cái bằng cấp nói trên đây trong tên thuốc THỐI NHIỆT ĐƠN của bổn-hiệu, mà từ đây về sau qui vị để nhận thuốc chiết của bổn-hiệu và có thể phân biệt đặng các thứ thuốc giả hoặc nhãy theo kiểu của bổn-hiệu.

NHÀ THUỐC
THIÊN-HOA-ĐƯỜNG
CHOLON

SAIGON — IMP. THANH-MAU 5-7 RUE DE REIMS — Le Gérant : NGUYEN-VAN-TAM